

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
INSENERITEADUSKOND

TTÜ Ehituse ja Arhitektuuri Instituut

KORTERMAJADE VAHELISE VÄLIRUUMI
PARANDAMINE ASUNDUSE PARGI
MAASTIKUARHITEKTUURSE LAHENDUSE NÄITEL

IMPROVEMENT OF THE OUTDOOR SPACE BETWEEN
APARTMENT BUILDINGS BY THE EXAMPLE OF THE
LANDSCAPE ARCHITECTURAL SOLUTION OF THE ASUNDUSE PARK

BAKALAUREUSETÖÖ

Üliõpilane: ELINA KELL

Üliõpilaskood: 124673BAAB

Juhendaja: KRISTIINA KUPPER, MSc

Tallinn, 2018

SISUKORD

EESSÕNA.....	4
SISSEJUHATUS	5
1. LÄHTEÜLESANNE.....	6
2. METODOLOOGIA.....	9
3. MILLINE ON HEA AVALIK RUUM?.....	10
4. ALA KIRJELDUS JA ANALÜÜS	12
4.1 Projektala asukoht.....	12
4.2 Elanikud ja liikumine	13
4.3 Kasutamata avalik ruum.....	15
4.4 Lasnamäe ajalugu.....	17
4.5 Sikupilli asumi ajalooline ülevaade	19
4.6 Hetkeolukord.....	23
4.7 Dendroloogiline hinnang.....	26
4.8 Vaatlused ja intervjuud	27
5. KONTSEPTSIOON	29
6. LAHENDUS.....	30
6.1 Väljak ja teed.....	30
6.2 Väikeinventar	30
6.3 Valgustus	31
6.4 Tegevuselemendid	31
6.5 Koerte ala	32
6.6 Haljastus.....	33
KOKKUVÕTE	34
LISAD	35
Lisa 1. Ajaloolised kaardid.....	35
Lisa 2. Dendroloogiline hinnang.....	36

Lisa 3 Intervjuu	47
Lisa 4. Katendite tootevalik.....	48
Lisa 5. Väikeinventari tootevalik	49
Lisa 6. Koerte ala tootevalik.....	51
Lisa 7. Mänguväljakute tootevalik	53
Lisa 8. Laste treeningseadmete tootevalik	55
Lisa 9. Täiskasvanute treeningseadmete tootevalik.....	56
Lisa 10. Taimmaterjal.....	58
Lisa 10. Esitlusmaterjal makett	62
VIIDATUD KIRJANDUS.....	63
GRAAFILINE MATERJAL	66
SUMMARY	67

EESSÕNA

Bakalaureusetöö teema 'Korterimajade vahelise väliruumi parandamine Asunduse pargi maastikuarhitektuurse lahenduse näitel' on valitud Tallinna linna maastikuarhitekti Kristiina Kupperi soovitusel. Teema on valitud lähtuvalt vajadusest luua Asunduse pargialale uus, rekreatiivne ja esinduslik lahendus. Töö käsitleb korterelamute vahelise väliruumi kasutamist Lasnamäe ja Sikupilli asumi näitel. Projektala on elamukvartali keskmes olev funktsioonideta haljasala ning töö eesmärgiks on luua mitmekülgne ning esteetiline maastikuarhitektuurne lahendus, mis muudab Sikupilli asumi elukeskkonna kvaliteetsemaks ja atraktiivsemaks.

Algandmeid on saadud Tallinna Keskkonnaametist ja Tallinna Linnaarhiivist.

Autori tänusõnad kuuluvad - juhendaja Kristiina Kupper'ile, toetanud Kaja Överus'ile ja innustanud Anete Tammeveski'le.

Võtmesõnad: Asunduse park, korterimajade vaheline väliruum, avalik ruum, bakalaureusetöö

SISSEJUHATUS

Suurte korterelamupiirkondade tuleviku üle vaieldakse palju. On arvamusi, et ehitatud paneelramud tuleks lammutada, teised aga usuvad, et kui nende piirkondade füüsilist keskkonda uuendada, muutuvad nad jälle atraktiivsemaks.

Tänapäevaks on paljud kortermajad amortiseerunud ning paneelmajadevaheline ruum ei vasta tänapäeva tingimustele – inimeste liikumisharjumused on muutunud ja autode osakaal on suurenenud. Põhiliseks probleemiks nendes elamupiirkondades on puudulik avaliku ruumi kujundus ja hooldamine, negatiivsust rõhutab madal linnaruumiline kvaliteet, esteetilisuse ja isikupära puudumine.

Kortermajade piirkondadel on aga suur osakaal Tallinna linna elamufondist, mistõttu on paneelmajad endiselt vajalikud eluasemeturul. 01.01.2018 seisuga elab Tallinna korterelamutes 88,5% pealinlastest. (Tallinn arvudes) Jätkusuutlikkuse seisukohalt on oluline neid piirkondi parendada. Üheks oluliseks aspektiks on siinkohal avaliku ruumi kvaliteedi tõstmine. Tallinnas on kortermajade vaheline ala enamjaolt linna maa ja seetõttu on linnal võimalus elukeskkonna kvaliteeti lihtsam tõsta. Lasnamäe linnaosa arengukavas on öeldud, et elanike arvu kasvuga tuleb tõsta ka vabaaja veetmise võimaluste kvaliteeti, kättesaadavust ning luua uusi kohti juurde. Arengukava kohaselt on planeeritud peremänguväljak Asunduse haljasalale hiljemalt aastaks 2020. (Lasnamäe arengukava)

Töö eesmärk on analüüsida Sikupilli asumi ja Lasnamäe korterelamurajoonide majadevaheliste haljasalade olukorda ning koostada kortermajade vahelisele Asunduse pargialale rekreatiivse ja esindusliku arengusuunaga maastikuarhitektuurne väliruumi lahendus.

1. LÄHTEÜLESANNE

Projektala asub Sikupilli asumis, Lasnamäe vanimas linnaosas. Piirkond on erilmeline erinevatel ajalooetappide ehitatud hoonete tõttu. Projektala piirkonnas on peamiselt 1960-1970ndatel ehitatud telliskivi ja paneelelamud. Majadevaheline avalik ruum on kasutamata.

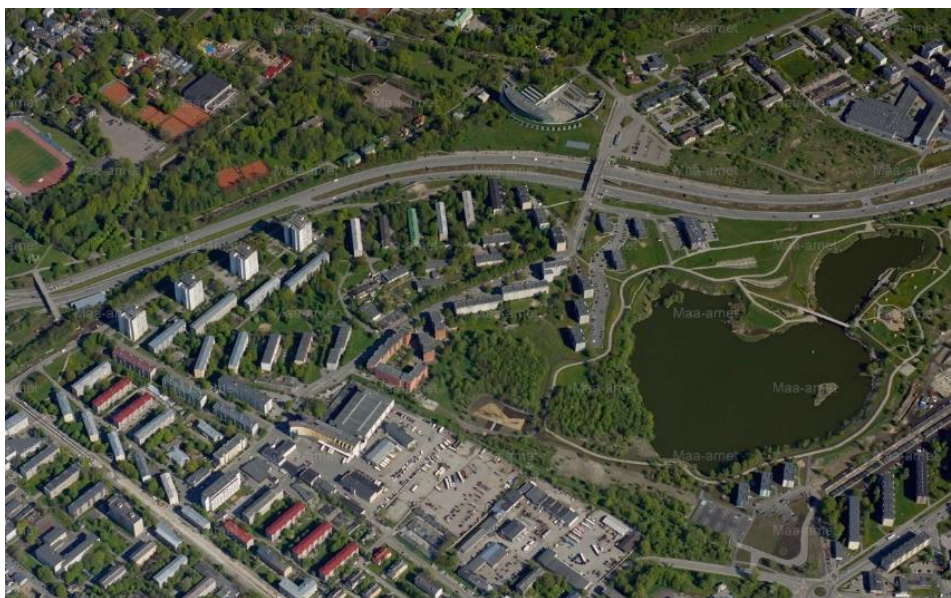

Foto 1. Vaade Sikupilli asumile ja projektalale. Allikas: www.aerofotod.ee/AF/

Lasnamäe elamualade probleem on see, et nõukogudeaegse ehituspoliitika kohaselt tuli ehitada kiiresti ja odavalt, mis tähendas, et kiire ehitustempo juures jäi Lasnamäel välja arendamata avalik ruum – pargid, puhkealad, spordi- ja mänguväljakud. Seega iseloomustab Lasnamäe elurajooni ruumistruktuuri poolikus- algupärasest 1978 aasta generaalplaanist on ellu viidud ainult osa, mistõttu on piirkonnast kujunenud peamiselt monofunktsionaalne korrastamata tühermaadega elurajoon Tallinna äärelinnas. (Lasnamäe elamualade üldplaneering 2010)

Vananevate hoonete renoveerimine ja välisseinte soojustamine ning parkimiskohtade laiendamine on küll tegusate korteriühistute töö tulemusena muutnud paneelelamute kortereid kinnisvaraturul minevaks kaubaks, kuid tähelepanu väärib fakt, et inimesed on üha enam hakanud rohkem väärtustama rikkalikku elukeskkonda ning ootused erinevate vabaaja veetmise võimaluste kohta väliruumis on suurenenud. Peab uskuma linnateoreetikuid ja maastikuarhitekte, kelle sõnul on ümbritseva keskkonna kvaliteet ja atraktiivsus järjest enam äärmiselt oluline. (Vellevoog 2015)

Korterimajade vaheline Asunduse park on igapäevaselt intensiivses kasutuses, kuid puudub funktsionaalsus ja esteetilisus. Pargi rekonstrueerimistööd alustati aastal 2004, aga on jäänud lõpetamata ja see kajastub ka visuaalis. Jalgteed puuduvad, nende planeeritud asukohta võib aimata vaid kaootiliselt paigutatud valgustite järgi; ala keskmesse projekteeritud pilkupüüdev paekivimüüri pink koos keskväljakuga on lõpuni välja ehitamata ja praeguseks amortiseerunud. Väikelaste mänguala on intensiivse kasutusega ja ei mahuta piisavalt lapsi. Väikeinventari – pinkide ja prügikastide arv on puudulik. Hetkeolukorras on pargi suurim väärtus hästisäilinud kõrghaljastus. Samuti on heas seisukorras trenaažööride ala.

Hästi hooldatud kvaliteetne haljastu on oluline osa linna elukeskkonna kvaliteedist, millest sõltub linnakodanike tervis. (Tallinna Haljastu tegevuskava 2013-2025) Taani urbanist Jan Gehl on uurinud avalikku ruumi tehtud investeeringute seost. Tulemused toovad välja positiivse vastasmõju: inimesed tahavad viibida seal, kus on loodud selleks mõnusad tingimused ja kui osad juba kohal on, tulevad teised järele (Gehl 2015) Haljastu peab pakkuma linlastele meeldivat ja ohutut võimalust sportida ja lõõgastuda, samas ka tagama looma- ja taimeliikidele mitmekesise ja väärtusliku elukeskkonna. Asjakohase linnaplaneerimise, loodusega arvestamise ja õigete hooldusvõtetega suudetakse tagada mõlemat: pakkuda linnaelustikule olulisi elupaiku, võimaldada inimestel selle elustikuga tutvust teha ning nautida haljastu pakutavaid hüvesid. (Elurikas linn 2010)

Piiramata pargiala on üldkasutatav ja väliste vaatlustele tuginedes väga intensiivselt kasutatav. Kasutajaskond koosneb erinevatest inimestest: pargipingil istujad, mänguväljakut ja treeningseadmeid kasutavad lapsed ja täiskasvanud, koerajalutajad, alalt läbikõndivad inimesed, ning teismelised ja noorukid, kes viibivad alal ja otsivad tegevust.

Töös vaadeldakse Lasnamäe korterimajadevahelisi haljasalaid, nende funktsioone ja kasutust.

Näitena kaasatakse Helsinki Arabianranta linnaosa korterimajadevaheliste alade arhitektuurilahendusi.

Tallinna arengukava 2009-2027 näeb ette Tallinna elukeskkonna kvaliteetsemaks ja mitmekesisemaks muutmist, muuhulgas ka linnaosade puhkealade, parkide ja haljasalade rekonstrueerimist ning linna lillepeenarde mahu suurendamist ja vana inventari väljavahetamist.

(Tallinna haljastu tegevuskava aastateks 2013–2025) Käesolev töö pakub lahendust eelnimetatud tegevuse täideviimiseks ühele konkreetsele alale. Töö eesmärgiks on leida amortiseerunud Asunduse pargi alale sobiv lahendus, kus oleks tegevust erinevale kasutajagrupile. See peab olema pargiäärsetele elanikele visuaalselt esteetiliselt mõjuv, läbimõeldult lahendatud kogu pere ühendav vaba aja veetmise paik.

Avalik linnaruum on viimaste aastate jooksul muutunud teemaks, mis täidab uudiste portaale ja ajalehekülgi ning mille üle arutlevad aktiivselt ka arhitektuurist kaugemal seisvad inimesed. Enam ei piisa lihtsatest ja lakoonilistest lahendustest - inimesed ootavad loodavast ümbritsevast keskkonnast uudseid põnevaid lahendusi. Arhitekt Leonhard Lapin soovib avaliku ruumi puhul vaadata rohkem tulevikku kui minevikku, sest see on pidevas muutumises. (Lapin 2014)

Projektlahenduse lõppeesmärk on luua mitmekülgne väliruumi lahendus korterelamurajooni keskmesse. Töö eesmärgi saavutamiseks on vaja leida haljasalale efektiivne, terviklik ja toimiv maastikuarhitektuurne lahendus, mis tooks esile ja säilitaks ala maastikulased väärtused. just seda konkreetset piirkonda tervikuna ja muudaks selle elukeskkonnana atraktiivseks.

2. METODOLOOGIA

Projekti koostamisel lähtuti Asunduse kortermajade vahelise haljasala muutmist atraktiivseks erinevate võimalustega avalikuks ruumiks. Teostati mitmeid vaatlusi nii projektalal ja selle ümbruses, Sikupilli asumis ning Lasnamäe linnaosa erinevatel kvartalisisestel haljasaladel, intervjueriti kohalikke elanikke, tehti dendroloogiline hinnang. Töötati läbi teemakohane teaduskirjandus, tutvuti põhjalikult kaardimaterjaliga. Kasutati internetist digitaalset materjali.

Vaatlused hõlmasid nii üleüldisi hoonete vahelisi lahendusi ja olukordi kui konkreetseid lahendusi mänguväljakutele, puhkekohtadele, virgestusaladele. Samuti projektala läbivate olemasolevate teede ja teeradade kasutustihedust. Kasutatud osalusvaatlus on vaatlus, mis kujuneb vastavalt olukorrale. Vaatluste suurim eelis on võimalus saada vahetut teavet inimeste käitumiste kohta (Hirsijärvi jt 2005 lk 200) Vaatlused erinevatel aladel toimusid erinevatel nädalapäevadel ning varieeruvatel kellaaegadel ajavahemikus märts-mai 2018. Vaatlused on täheldatud märkemetena ja fotodena ning käesolevasse töösse lisatud tõlgendustena. Tõlgenduse all mõistetakse mõtisklust analüüsi tulemuste üle ja neist tehtud järeldusi (Hirsijärv jt 2005 lk 210)

Intervjuud andmekogumismeetodina selles töös on valitud mitmel erineval põhjusel: sooviti põhjalikku teavet ümbritseva keskkonna kohta, st seisukohtade põhjendus ja lisaküsimuste esitamine (Hirsijärvi jt. 2005, lk 193), samuti fakt, et intervjueritav võib anda rohkem infot kui küsitud. Kasutatud teemaintervjuu – alateemad on teada, ent küsimused pole eelnevalt täpselt sõnastatud ega järjestatud (Hirsijärvi jt. 2005 lk 195-196). Intervjuude (vt Lisa?) eesmärk oli arvamuste, puuduste, olemasolevate võimaluste, ootuste ja perspektiivide välja selgitamine projektala kasutatavatelt inimestelt. Läbiviidud intervjuud on lisatud tõlgendustena.

Analüüsimisel kasutati järgnevaid lähtematerjale: maa-ameti GEOportaal; Google Maps kaarditarkvara; tutvuti Tallinna Lasnamäe linnaosa arengukavaga 2015-2020; Lasnamäe elamuallade üldplaneeringuga ja Sikupilli ning Lasnamäe linnaosa käsitlevate artiklitega.

3. MILLINE ON HEA AVALIK RUUM?

Mis on hea avaliku ruumi saladus? Kuidas luua kasutatavat avalikku ruumi? Hea avalik ruum on kergesti ligipääsetav, seal on mitmeid kohapõhiseid tegevusi, inimestel on võimalik teistega suhelda nii juhuslikult kui ka etteplaneeritult kohtuda. Need omadused teevad ruumi inimestele atraktiivseks, mõjutavad sotsiaalse interaktsiooni teket ja olemasolu ning mugavust ja turvalisust. (Yang 2007). Linnaruumi tõenduspõhine planeerimine eeldab keskkonnapsühholoogide meelest mõtestatud planeerimist. See on planeeritud avalik ruum, mis mõjutab inimeste käitumist ja tervist. Linnaruumis, milles inimesed end hästi tunnevad, on täidetud 5 põhitingimust:

mugavus – erinevad istumisvõimalused;

lõõgastavus –roheline parandab tuju, vähendab stressi, müravaba;

kogemus- võimalus vaadata teisi inimesi, tutvumine, lobisemine;

aktiivse tegevuse võimalus – mänguväljakud, treeningvahendite olemasolu;

uudsus ja üllatavus – nt tegevus kohas, kus me seda ei oota. (Ühe minuti loeng 2014)

Hea avaliku ruumi näide asub Soomes, kus Helsingi äärelinna, Toukola linnaossa planeeriti Helsingi esimene kunstlinnaosa Arabianranta. Elamuarenduspiirkonna hooneid ja hoonete vahelist avalikku ruumi käsitletakse ühtse tervikuna. Linnaosas on täidetud viis eelnimetatud põhitingimust – näiteks sinised betoonkuubikud, mis on mõeldud istumiseks ja toimivad ka kujunduselementidena, aiaosad on kujundatud rikkaliku taimmaterjaliga, erineva funktsiooniga ligimeelitavad mänguväljakud on alalõpmata hõivatud.

Piirkonna eripära seisneb niinimetatud kunstiprotsendi järgimises - põhimõte, milles määratakse kindla protsendi ehituskuludest tuleb kasutada kunsti hankimiseks ning keskkonna kunstiteoste eksponeerimisel. Kõik kunstiaiesed on valminud koostöös Helsingi Kunsti- ja Disainiülikooliga. Parklates on kasutatud araabia vaiba motiive, majaseinad on kaetud taekestega ning ohtralt on alal nii statsionaarsed skulptuure kui ka vahetuvaid installatsioone. Helsingi turismiinfo andmetel on

Arabianranta suur turismiattraksioon. Piirkonna ajalugu, loodus ja keskkonda sobitatud kortermajad disaini ja kunstielementidega teevad sellest atraktiivse koha tutvumiseks

Foto2. Arabianranta elukeskkond. Autori kollaaž.

Elamualal paiknevate kortermajade vahel on 13 üldkasutatav õueala, kõikidel on erilised nimed – „rääkivate seinte“, „merelahe“, „päikesetõusu“, „kõrbetuule“, „keraamikute“, „peegelduse õu“ jpt. Kunst ja disain on läbivad teemad.

Soome kunstnike liidu küsitluse tulemusel selgus, et 79% soomlastest usub, et kunst parandab avaliku ruumi mugavust ja turvalisust. Rohkem ostetakse kortereid ja maju piirkonnadesse, kus on investeeritud arhitektuuri ja avalikku kunsti. Soomlased usuvad, et kunstiteosed ja disain loovad uutele elamupiirkondadele oma identiteedi. (<http://artists.fi/ajankohtaista/kyselytutkimus-julkisen-taide>).

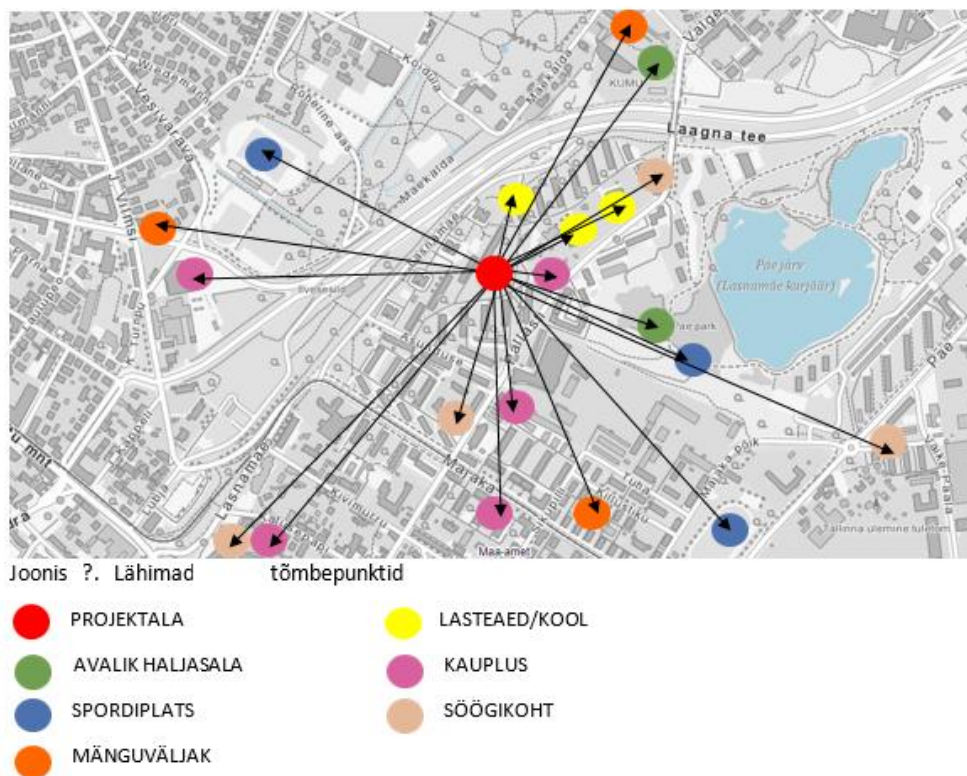
Vastukaaluks Arabianranta uudsele ja värvikale elukeskkonnale on Lasnamäe avalik ruum värvi- ja ideede vaene. Konkreetselt projektal on puudu mugavusest, aktiivse tegevuse võimalikkusest ja uudsusest-üllatavusest. Hea avaliku ruumi loomiseks tuleb olla tähelepanelik ja uudishimulik – tuleb alustada ruumi märkamisest.

4. ALA KIRJELDUS JA ANALÜÜS

4.1 Projektala asukoht

Projektala asub aadressil Asunduse 7H, Tallinnas, Lasnamäe linnaosas, 1,35km² suurusel alal Sikupilli asumis, Lasnamäe, Asunduse ja Pallasti tänava kortermajade vahel. Pargiala hõlmab katastriüksust 78403:301:0083, mis on suurusega 13 193m², sihtotstarve 100% üldkasutatav maa. Projektala vahetus kontaktalas asuvad viiekordsed 1950-1960ndatel ehitatud nõukogudeaegsed korterelamud ning kaks ühiskondliku hoonet.

Kuigi Sikupilli asumit nimetatakse Lasnamäe vanalinnaks on ka kõik tänapäeva eluks vajalik läheduses - 3 riiklikku lasteaeda, 2 eralastehoidu, Kadrioru Saksa Gümnaasiumi algklasside maja, Tallinna Pae Gümnaasium, Tallinna Teeninduskool, Sikupilli Prisma, Lasnamäe Linnaosa valitsus, Omniva peakontor, lemmikloomakliinik, perearstikeskus, Lasnamäe spordikompleks, mitu kütusetanklat, mitmed toitlustuse- ja autohooldusega tegelevad ettevõtted ja suursugune Pae järvega Pae park. Projektala vahetus läheduses asuvad veel õmblusateljee, lastehoid, mööblitööstusettevõtte, pesumaja, toidu- ja lillekauplus ning pandimaja.

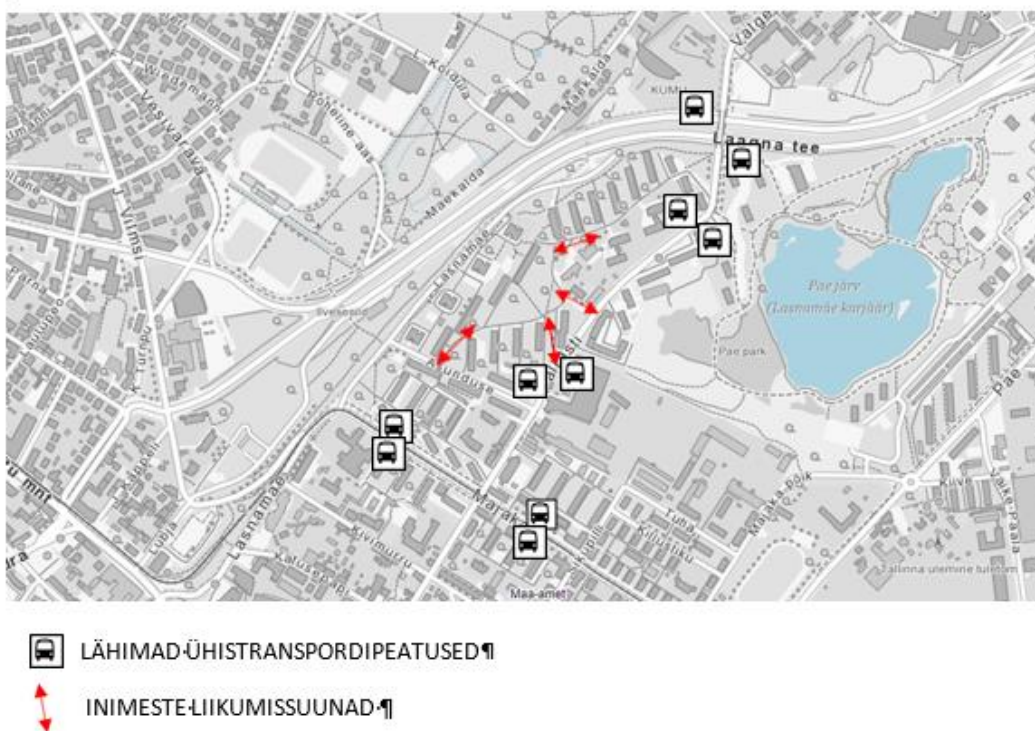

Joonis 1. Piirkonna tõmbepunktid. Autori koostatud.

4.2 Elanikud ja liikumine

Elanike arvult on Lasnamäe linnaosa konkurentsituult, võrreldes Tallinna ülejäänud 7 linnaosaga, esikohal. 01.04.2017 seisuga Lasnamäe linnaosa registreeritud elanikkond moodustab kokku 119 701 inimest, neist 26% eestlasi ja 61,6%venelasi. Elanike arve kasvab pidevalt. Lasnamäe on ainuke Tallinna linnaosa, kus elab rohkem venelasi kui eestlasi. (www.tallinn.ee) Lasnamäe linnaosa pindala on 13 27,47 km², mis moodustab pealinna pindalast 17,2%. Tegemist on Tallinna suurima linnaosaga nii pindalalt kui ka elanike arvult. Sikupilli asumisse registreeritud elanikke oli 01.04.2017 seisuga 11 901 inimest.

Transpordiühendus nii kesklinnaga kui Lasnamäe teiste asumitega on hea. Kesklinna poole suunduvad trammipeatused on lähedalasuva Majaka tänava ääres, linna viivate bussipeatuste asukohad on Majaka ja Pallasti tänavate ääres. Kiireim viis Lasnamäe kaugematesse asumitesse ja Piritale on kasutades Laagna tee bussitransporti.

Joonis 2. Liikumissuunad. Autori koostatud.

Piirkonna kvartalisestest teede infrastruktuuri iseloomustab praegu pigem funktsionaalsus kui struktuursus. Nimetatud teed on kasutuses ja rajatud pigem korterelamute juurdepääsuteedena,

kuid nende vahel puudub omavaheline ühendus ja korrapära. Paljudel piirkonnasisestel teedel toimub transpordiliiklus ja inimeste liikumine ühel teel, kõnniteid ei ole.

Projektala lähiümbruses asuvate kortermajade vaheline ala on ruumiliselt ebaotstarbekalt kasutatud. Kuigi majade paigutus üksteise suhtes on läbimõeldult rütmiline ja majadevahelised alad on üsna suured ja korrapärase kujuga, kasutatakse neid alasid peamiselt kaootiliselt parkimiseks. On üksikuid korteriühistuid, kes on loonud parkimisalad ja korrastanud majadevahelise haljasala. Korteriühistute koostöös saaks leida lahenduse parkimisele, samuti jäätmemajandusele.

4.3 Kasutamata avalik ruum

Nii Sikupilli asumis kui üldiselt Lasnamäe piirkonnas on mitmeid potentsiaaliga kortermajade vahelisi haljasalasid ja kasutamata avalikku ruumi. Vaatlustel ja analüüsil on keskendunud ligipääsule ning funktsioonidele ja ala võimaiku kasutuse potentsiaalile.

Haljasala Tuulemäe tänava, Peterburi mnt ja Majaka põik majade vahel. Pindala ~3000m². Mitmete kortermajade vaheline hooldatud haljasala. Alal on üks funktsionaalne element - asfalteeritud korvpalliplats. Ja kuigi saab ka nõukogudeaegseid ronimiselemente funktsionaalseks nimetada, on need hetkel amortisatsiooni tõttu ohtlikud. Alal on väga suur potentsiaal kujuneda kasutavataks haljasalaks – ligipääs erinevatest suundadest ja olemasolev kõrghaljastus.

Foto 3. Tuulemäe tänava, Peterburi mnt ja Majaka põik vahel olev haljasala. Autori foto.

Haljasala Katusepapi ja Paekivi tänavate ristumiskohas. Kahest küljest avatud hea juurdepääsuga ala suurusega 1700m² on täielikult lage ja mitteatraktiivne. Hetkel kasutatakse koerte alana, kuid lisades haljastust ja mõned pingid muutuks ala funktsioon ja kasutatavus kardinaalselt.

Foto 4 .Haljasala Katusepapi ja Paekivi tänavate nurgal. Autori foto.

Kärberi tänava 52, 54, 56, 60, 62 vaheline õueala suurusega ~5300m². Lagedal õuealal on suhteliselt väike laste mänguväljaku ala ja lagunenuid asfaltiga platsid. Ligipääs erinevatest suundadest olemas. Perspektiivis tohutu potentsiaaliga avalik ruum, õnnestunud lahenduse korral on mitmed eelised- haljasala kohalikele elanikele vaba aja veetmiseks, mitmekesise haljastusega elurikkuse tõstmine ning kinnisvara hinna tõus.

Foto 5. Kirjeldatud avalik ala Lasnamäel Kärberi tänava majade vahel. Autori fotod.

Analüüsitud ja näitena toodud avalikud ruumid on vaid mõned näited Lasnamäe kortermajade vahelisest väliruumist. Need ruumid vajavad ideid ja investeeringuid, et tõsta paneel eramurajoonide elukeskkonna kvaliteeti ja mainet.

Tallinna positiivses programmis 2018-2022 esitasid inimesed linnaosade kaupa oma soove ja ettepanekuid. Paljud Lasnamäe linnaosa elanike ettepanekud olid seotud uute kergliiklusteede rajamisega, endiselt soovitakse mitmekesisemaid vabas õhus sportimise võimalusi ning rohkem parke ja lastemänguväljakuid.

4.4 Lasnamäe ajalugu

Tänase Lasnamäe linnaosa kujunemislugu, struktuur ja miljöö on üks vastuolulisemaid ja keerulisemaid Tallinnas, sest nõukogude võimu ajal muudeti just selles piirkonnas keskkonda tundmatuseni. (Nerman 1998, lk 6) Eelnevalt asusid Lasnamäel nõukogude sõjaväelennuväli ning karjamaad. Sõjaväelt maa kättesaamiseks ehitas Eesti NSV kompensatsiooniks uue lennuväebaasi Haapsalu külje alla Kiltsi küla lähedale. Vabanenud lennuvälja maa-ala Lasnamäel läks Tallinna linnavalitsuse käsutusse, kes korraldas projekteerimiskonkursi Lasnamäe elurajooni planeerimiseks.

Linnaplaneerimises hakati kasutama valitsevaid modernistlike linnade põhimõtteid, eelkõige vabaplaneeringut ning arendati ja täiendati mikrorajoonide süsteemi (Bruns 2007). Vabaplaneeringu peamine põhimõte seisnes selles, et hooned paikneksid nii, et tупpa paistaks päike ja nende vahel oleksid üldkasutatav haljasalad.

Lasnamäest sai Mustamäe ja Õismäe järel kolmas Tallinna linnaruumi projekteeritud suurejooneline mikrorajoonidega elurajoon, olles tollaegse uuendusliku ja innovatiivse linnaruumi arendusega hea näide. Massilise paneelelamute püstitamiseega alustati Lasnamäel 1977.aastal (Nerman 1998, lk 365)

Kuigi olid normid ühiskondlikele asutustele, spordirajatistele ja haljastusele, mida tuli planeeringute koostamisel jälgida, siis reaalsuses rajati need suure hilinemisega või jäeti üldse ehitamata. Planeeringuid vaadates on need rajoonid huvitavad, sest on planeeritud palju igasuguseid vabaaja veetmise kohti. Tegelikuses jäid need ellu viimata. Peamiselt ja esmaselt realiseeriti paneelelamud. Tolleaegsed Lasnamäe elanikud meenutavad ehitatavat Lasnamäed inimtühja magalana, vähese roheluse, tohutute tühermaadega, hulkuvate koortega (Ladõnskaja 2013, lk 27)

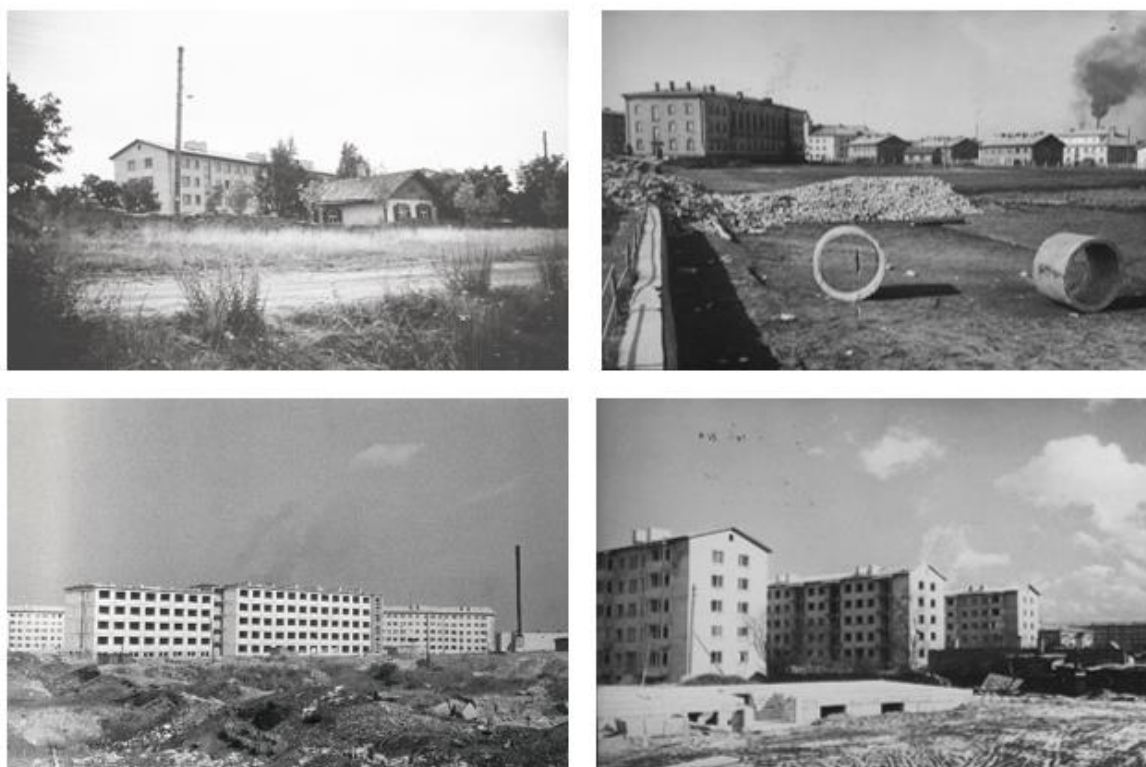

Foto 6 . Esimesed hruštšovkad, esimesed paneelelamud, 1960ndad Tallinnas Lasnamäel.

Allikas: Rahvusarhiiv. Autori kollaaž.

Viimaste aastakümnetega on Lasnamäe piirkonda edasi arendatud. Linnaosa, mida nimetati aastate jooksul niinimetatud riik riigis, mis ei ole venemaa ega nõukogude liit, kuid mis ei ole ka päris eesti vabariik (Ladõnskaja 2013, lk 16), on muutunud kvaliteetsemaks elukeskkonnaks. Elanikud väärtustavad oma elukeskkonda ning panustavad ka ise aktiivselt keskkonna loomisesse ja hoidmisse. Uued elamukvartalid on projekteeritud ja ehitatud vastavalt tänapäeva nõuetele. Lasnamäe arengukavas on planeeritud lõpetada siiani lõpuni rajamata rohealad.

Tänapäeval on Lasnamäe nii pindalalt, kui ka rahvaarvult Tallinna suurim linnaosa. Lasnamäe arengukava 2015-2020 järgi soovitakse, et tulevikus oleks tegu veelgi paremate tingimustega linnaosaga, atraktiivsete töökohtadega ettevõtlus, mitmekesised vaba aja veetmise võimalused; turvaline elukeskkond, aktiivne ja linnaosa elukohana väärtustav elanikkond, keskkonnasäästlik linnaruum.

4.5 Sikupilli asum ajalooline ülevaade

Sikupilli on vana Tallinna asum Lasnamäel, kus väikesel alal on koos erinevate perioodide hoonestus. Kohaliku pärimuse järgi on Sikupilli asum saanud nime selle järgi, et enne suurema asustuse rajamist elasid selles kandis vaesemad inimesed, kes karjatasid kitsi. (<https://wikividly.com/lang-et/wiki/Sikupilli>)

Foto 7. Vaade Sikupilli asumile enne piirkonna hoonestamise algust 1902. aastal. Ajaloomuuseumi foto.

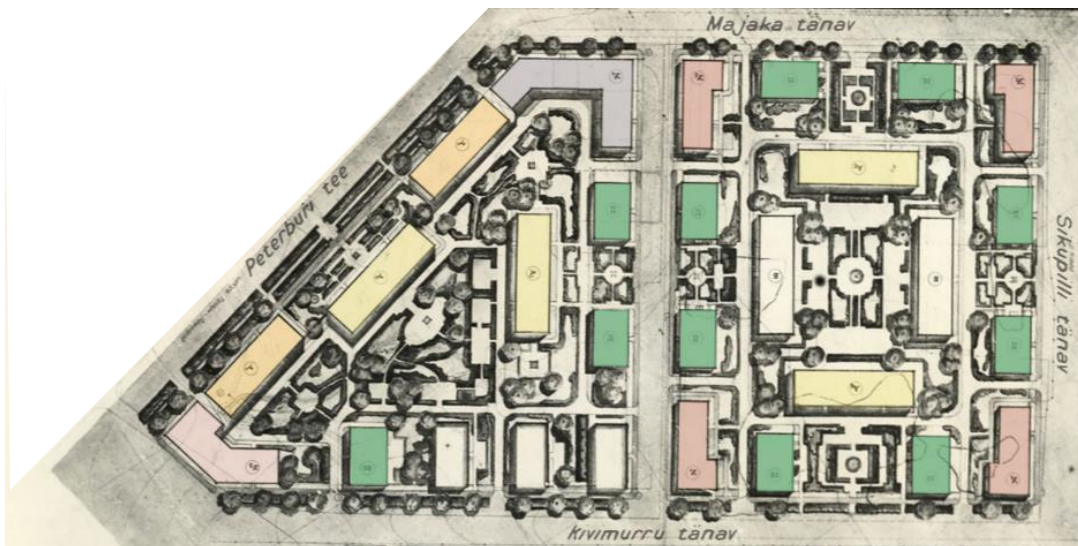
Sikupilli asumisse, Lasnamäe veerule vana paemurru kohale asuti ehitati esimesed elamud ja hooned 19. sajandi lõpul ja 20. sajandi alguses. 1929. aasta ajalooliselt kaardilt (vt lisa 1) on hästi nähtav linn, paemurru mõõtmed ja karjamaad. Esialgu kolisid sinna elama vaesemad pered, sest maa oli selles piirkonnas kolm korda odavam kui mujal. Paepealse piirkonna mullakiht oli väga õhuke ja aedadesse tuli kogu muld tuua mujalt. (Juske 2012)

Elanike enamuse moodustasid 1899. aastal tööd alustanud Dvigateli tehase töölised. Esmalt hoonestati Katusepapi ja Kivimurru tänavad. Vanim ehitis Sikupillis on Tartu maantee äärde 1830. aastatel Venemaa keisririigi ajal ehitatud sõjaväe vangimaja, hiljem naiste vangla, karistusvangimaja ning Lasnamäe Vangla, tänane Harju maakohtu hoone (Nerman 1998, lk 177)

Sikupilli piirkond erines oluliselt kogu muust Lasnamäest. Selles tiheda hoonestusega linnajaos elas valdav osa Lasnamäe elanikest. 1930ndatel oli Sikupilli asumis 210 elumaja, millest 75% olid ühekorruselised ja ajalooliselt kaardilt (vt lisa 1) nähtav, et suurte aedadega. Suurem osa maadest oli eravalduses (Nerman 1998, lk 162-163). Sikupilli linnaossa oli koondunud suurem osa kaubandusest, teenindusest ja väiketööstusest. Sikupilli oli suuruselt tunduvalt väiksem – Katusepapi tänav oli kuni praeguse Peterburi teeni, sealt edasi olid juba paemurruaugud. Peterburi tee ääres olid üksikud majad suuremate aedadega, nendel peredel olid ka lehmad, keda käidi Sõjamäe karjatamas. (Urmet 2017, lk 222)

Enne II maailmasõda oli Sikupilli piirkond tööstuslikult väga aktiivne, seal asusid J. Buschi vooditööstus, ASi Vennad Tofer kudumisvabrik, Simsivart ja Ko lubjaahi, ASi Vennad Kimberg traadi- ja naelavabrik jm. Sõja ajal sai Sikupilli asum tugevasti kannatada ning pärast sõda asus seal saksa sõjaväelaste vangilaager. II maailmasõja ajal (1941 ja 1944) hävisid paljud Sikupilli asumi elamud. 1947. aastal alustati Peterburi tee-Kivimurru-Tuulemäe-Majaka tänavate vahelise kvartali hoonestamist. 1950ndate lõpul hakati asumi vanade madalate puitmajade asemele stalinistliku linnaplaneerimise printsiibi järgi ehitama nn hruštšovkasid.

Kasutusele tuli eestlastele võõras ideoloogia: eraomandi kadumist toonitas see, et kuigi hoonete grupid piirnesid aedadega, siis keskel oli ühiskasutatav ala, mis oli kõigi ühine haljasala. (Vaitmaa 2016) Majaka tänava planeeringus nähtub kõik toonastele hoonetele iseloomulik: ühised õuealad ning kvartalipõhine planeering, kasutusel olid juba ranged majade tüüpprojektid. Parkimisele toona väga tähelepanu ei pööratud, kuna autosid oli väga vähe. (Vaitmaa 2016)

Joonis 3. Majaka tänava planeering.

Allikas <http://longread.delfi.ee/forte/stalinistlik-maja?id=76115407>

Aastatel 1960–1980 on Sikupilli asumisse ehitatud uusi kortermaju Pae, Majaka, Pallasti ja Lasnamäe tänava äärde. Paekivi ja Katusepapi tänava vahelisel alal on tänaseni säilinud vanemad puitmajad, mis on võetud muinsuskaitse alla ja Sikupilli piirkond on nimetatud miljööväärtuslikuks alaks. Tänapäeval on muutunud piirkond eriilmelisemaks ja kontrastide rohkemaks. Viimase 10 aasta jooksul on piirkonnas renoveeritud palju puitmaju ja tekkinud mõni täiesti uus ja moderne hoone, samas on mitmed väsinud ilma ga puitehitised oma saatuse ootel. Ka krundistruktuurilt on piirkond eriilmeline – väikesed kortermajad tagaaedadega vahelduvad suurte kortermajade ja avatud hoovialadega.

Foto 8. Kollaaž piirkonna erilmelistest elamutest. Autori fotod.

4.6 Hetkeolukord

Projektala on eraldiseisev kinnistu ja kuulub Tallinna linnale. Tegemist on kortermajadevahelise alaga, intensiivselt kasutatav ja läbikäidav. Hästisäilinud kõrghaljastus muudab pargiala väärtuslikuks ja looduskauniks.

Foto 9. Vaade projektalale lõunast. Allikas: <https://www.maaamet.ee/fotoladu/>

Pargiala on rajatud korterelamutega samas ajajärgus 1964-1970, pargi vanemad puud on tõenäoliselt sellel ajal istutatud. 2003. aastal koostas arhitektuuribüroo Järve ja Tuulik OÜ pargile projekti. Projekti alusel rajati valgustus, osa kõnniteid, lisati haljastust ning puhkekoht ja mänguväljak. Rahapuudusel rekonstrueeriti park osaliselt. Enamus jalgteid jäi rajamata, vaid valgustid paigaldati murualale rajamata teede äärde. Projektile kajastub planeeritud haljastus kenade kaartena ja looklevate ridadena, kuid realselt hetkeolukorras murusse istutatud hääbuvad põõsaread kaartena ei mõju ning puuderead ei ole tajutavad. (vt?) Rajamata jäid ka liivaala ja väiksem puhkeala pargi põhjaosas.

Joonis 4. Projekt aastast 2003. Allikas: Tallinna Linnaplaneerimisameti arhiiv.

Projektala üldine seisukord hetkel on keskpärane. Kuigi parki on rekonstrueeritud 2003. aastal, puudub alal funktsionaalne mõtestatud lahendus ning pargikujundus ei ole kompositsiooniliselt tervik. Piiramata pargiala on üldkasutatav ja välistele vaatlustele tuginedes väga intensiivselt kasutatav. Kasutajaskond jaguneb pargipingil istuvateks, koerajalutajateks ja pargist läbikõndivateks inimesteks.

Olemasolev kõrghaljastus /vt. ptk 4.7 Dendroloogiline hinnang) on heas seisukorras. Pargipuud on enamjaolt terved ja elujõus. Põõsarühmad aga jagunevad kaheks: on vanad ja vale hooldusvõttega lõigatud suure läätspuu hekijupid ja väljakasvanud mägimännid. Suhteliselt heas korras on

rekonstrueerimise käigus istutatud kontpuud ja madal kaherealine pukspuuhekk projektala tänavapoolsel piirdel.

Laste mänguväljakul ala ei ole piiritletud, alal on 3 atraktsiooni ja need on amortiseerunud. Ehkki välitrenažööride ala on proportsionaalselt pargialaga liiga väike, on just see ala kõige paremini säilinud ja kasutatav.

Pargi keskmes olev suurejooneline pingiga paekivimüür tundub olevat lõpetamata objekt. Pingiesine suurepärase potentsiaaliga ala on osaliselt kaetud sõelmetega, osaliselt jämeda killustikuga. Betoonplaatidega ääristatud ja muruga täidetud ala olemus jääb nii funktsioonilt kui esteetiliselt arusaamatuks.

Üldist vaadet häirivad ebaloogiliselt paigutatud valgustid ning olematu jalutusteed võrk. Parki läbib vaid üks korrektselt ehitatud jalgtee, ülejäänud – inimeste poolt sissetallatud otseteed – on pinnaseteed. Samas on murusse jäetud vanad ja lagunened mõttetu asfalttee jäänused. Üldine väikeinventari seisukord on väga halb – kogu pargis on vaid neli pinki – ilmatu paekivimüüri ehitus, üks mänguväljaku ääres ja kaks eraldiseisvat trööstitu väljanägemisega istumiskohta. Olemas on mõned prügikastid ja kõigest üks koerajäätmete prügikast. Ka ei mainita piirkonna pargiäärsete korterite müügikuulutustes pargi või haljasala olemasolu, vaid viidatakse, et lühikese jalutuskäigu kaugusel asuvad Pae park ja Kadrioru park. See annab aimu ala olemasolu märkamatuses pargialal puuduva esteetilise kujunduse ja funktsionaalse olemuse tõttu.

Foto 10. Projektala hetkeolukord kollaažina. Autori koostatud.

4.7 Dendroloogiline hinnang

Käesoleva töö raames koostati projektalale puittaimestiku haljastuslik hinnang. Välitööde käigus märts-aprill 2018 kirjeldati ja hinnati kõrghaljastus üksikpuude ja põõsagrupidena, kokku 166 objekti. Eesmärgiks kirjeldada projektala puittaimestikku ja selgitada välja nende haljastuslik väärtus, anda hinnang tervisliku seisundi kohta ning juhised edaspidiste tegevuste kohta.

Alusplaanina kasutati Reib OÜ poolt detsembris 2017 koostatud topograafilist maa-ala plaani. Välitööde teostamisel ja töö vormistamisel lähtuti Tallinna Linnavalitsuse 3. mai 2006 määrusest nr. 34 "Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord".

Töö käigus eraldati alusplaanil M1:500 üksikpuud ja põõsagrupid, määrati puittaimede liigiline kuuluvus ja alusplaanile kanti nende haljastuslike objektide võra või võrastike projektsiooni kontuur

ning juurde kirjutati alusplaanile unikaalne number. Vt Lisa 2. Dendroloogiline hinnang, lisa ? dendroloogiline plaan.

Puittaimestiku liigiline varieeruvus on keskpärane – hinnangu käigus eristati 24 nimetust puittaimi, millest 10 liiki on kodumaise päritoluga. Suurem osa puudest on määratud kolmandasse väärtusklassi ja on seega säilitatavad.

Puittaimestiku tervislik seisund on hea. Suurem osa puudest on määratud kolmandasse väärtusklassi ja on seega säilitatavad, enamik üksikpuud on elujõulised ja dekoratiivsed. Mõned üksikud puud on seenkahjustuse tõttu osaliselt kuivanud, ohtlikud ning vajavad seetõttu likvideerimist. Põõsagrupid on toitainevaeses pinnases kidurikud, ebaoskusliku hoolduse tõttu halvas seisukorras ja enamuses likvideeritavad. Loodusliku mitmekesisuse rikastamiseks on taimestikku soovitatav mitmekesistada okaspuude, põõsagruppide ja püsililledega.

4.8 Vaatlused ja intervjuud

Vaatlused projektalal erinevatel kuudel osutusid alal viibimise mõistes erinevateks, siiski tegevused olid üldjuhul samad. Märtsikuus olid peamiselt ilmast ja temperatuurist olenevalt kohtumised põgusamad.

Alal viibimise aeg. Kui märtsis viibiti väliruumis keskmiselt 20-40 minutit, siis maikuu pikenes see aeg kuni 2 tunnini. Nimelt oli haljasalal palju kasutajaid, nii läbikäijad, lühikest aega (kuni 15 min) ja pikemalt aega (kuni 2 tundi) veetvateks persoonideks. Eakate pargis viibimise aeg oli maikuu näitel 1-2 tundi. Pealelõunastel aegadel viibisid alal koolilapsed, kes ei viibinud kauem kui 1 tund. Nädalavahetustel tõusis väliruumis pikemalt viibivate inimeste arv mõne kordselt.

Kasutajad ja tegevused: argipäeva hommikutel olid peamiseks liikujateks ala läbivad inimesed ja koeraomanikud. Ennelõunastel aegadel viibisid alal peamiselt lastega vanemad ja vanavanemad ning jalutavad ja pinkidel istuvad eakad. Kasutuses olid kõik pingid, ilmselgelt jäi nendest väheseks, sest alal juhuslikult kohtunud eakad toetasid pika vestluse ajal oma ostukotid mitmetel kordadel maapinnale. Atraktsioonide ja tegevuse puudumine saab olla põhjus. Õhtustel aegadel domineerisid alal koeraomanikud ja alalt läbiruttavad inimesed. Teismelised ja noorukid otsisid lisaks treeningseadmete kasutamisele asendustegevusi, nagu näiteks puukokte mürdmine.

Mänguväljaku ja treeningseadmete kasutajate arve tõusis märkimisväärselt tänu perekondade lisandumisele. Tulemused: vaatlused projektalal osutusid mitte ootuspärasteks. Väheste pinkide olemasolu ja olematud atraktsioonid ei jätanud projektala tühjaks.

Intervjuud projektalal viibijatele ja läbikäijatele toimusid improviseeritult sõltuvalt inimese koostöösoovile. Fakt, et intervjuueeritav annab rohkem infot kui küsitud, osutus tõseks.

Piirkonda elukeskkonnana kirjeldati pigem heaks – kõik eluks vajalik lähedal, vaikne keskkond, olenevalt täpsemast asukohast mainiti kaugust transpordimürast, madal kuritegevus, haljasala olemasolu, lasteaia lähedus. Negatiivsena toodi välja parkimise ja prügimajanduse korraldamatust. Autosid pargitakse majadevahelistele haljasaladele ja lukustamata prügikonteinerid täituvad kiiresti.

Projektalal viibimine ja tegevused. Lastega pered ja eakad kasutavad ala kõige rohkem ja ka ajaliselt kauem. Kuni 8-aastased lapsed kasutavad meelsasti mänguala, 8-15 kasutavad treeningseadmeid. Nädalavahetuseti on aga nii mänguala kui treeningvahendite ala üle rahvastatud ja tekkis ootejärjekordi. Pinkide vähesuse tõttu istusid lapsevanemad murul. Alal viibimise aeg sõltus paljuski ilmast.

Projektala olukorraga pigem ei oldud rahul -kriitikat jagus pargiala üldilmele, inventari puudumisele ja olemasoleva inventari seisukorrale. Peamiselt märgiti pinkide puudumist, lastele tegevuse puudumist ning üldist atmosfääri. Küsimustiku analüüsist sai koostatud kokkuvõtte, millised on inimeste ootused loodava pargiala suhtes. Küsitluse tulemuste kokkuvõttena soovisid koolilapsed pargipinke, võimalusi ronimiseks ja sportimiseks; täiskasvanud soovisid peamiselt istumisvõimaluste lisamist, esteetilisemat haljastust ning treenimise võimalust väliruumis. Täiskasvanute ootuste märksõnad – mugavad pargipingid erinevatesse suundadesse vaadetega, istutusalade loomine, et oleks visuaalselt kena paik jalutamiseks, treenimisvõimaluste lisamine ja valgustusvõimaluste suurendamine.

Järeldusena vajavad lahendust peamiselt pinkide juurde lisamine, aktiivsete alade loomine nii lastele kui täiskasvanutele, pargivalgustuse parendamine.

5. KONTSEPTSIOON

Kontseptsiooni lahendus on „tule ja naudi!“. Olulised võtmesõnad – lihtne ligipääsetavus, esteetilisus ja erinevad funktsioonid. Projektala lahendis luuakse avalik ala, mis pakub nauditavat visuaali ning meeleolukat tegevust. Luuakse ruum, kus saab liikuda, istuda ja nautida.

Tule – mõte on see, et projektala asukoht on keset asumit, väga paljude kortermajade keskmes ja käidavas piirkonnas. Ala on mitmest küljest avatud ning vaadeldav, alale on lihtne tulla, ligipääs on erinevatest suundadest.

Naudi – mõte on pakkuda erinevaid viise lõõgastumiseks. Lähtudes analüüsi tulemustest, vaatlusest ja vestlustest selgus tõsiasi, et projektalal puuduvad rahulikud kohtumispaigad ning inimesed vajavad iste- ja lõõgastuskohti lihtsalt kohtumiseks ja olemiseks.

Idee loomise aluseks on projektala kasutajate ootused erinevate lõõgastuspaikade olemasoluks juba olemasoleva kõrghaljastusega alale, millel puudub funktsionaalsus ja esteetilisus. Idee peaks suurendama inimestes soovi viibida, omavahel suhelda ja liikuda rohkem värskes õhus ja andma inimestele erinevaid võimalusi kodulähedases keskkonnas viibida. Ala peamine kasutaja on piirkonna inimene, kes jalutab lähedal oleva kortermaja uksest välja ja soovib värskes õhus viibida.

Projektalal olemasolevad tingimused toetavad kontseptsiooni ja loodavat lahendust – asukoht ja looduslikud tingimused sobivad nii mängu-, treening-, kui puhkealade loomiseks. Erinevatele sihtgruppidele suunatud lahendused koos muudavad projektala kogu piirkonnas elavamaks ja kasutatavamaks. Luues aktiivse keske ala, paraneb kogu Sikupilli asumi identiteet.

6. LAHENDUS

Projekteeritud ala on hästisäilinud kõrghaljastusega haljasala, mille olemasolevat väärtust saab täiendada nii tegevuspõhiste kui ka lisatava mitmekesisust pakkuva haljastusega. Lahendus pakub korterelamute vahelisele väliruumile atraktiivse ja aktiivsete ajaveetmise võimalustega pargiala.

Intervjuude põhjal saadud tagasiside kohaselt on pargipinkide asukohad vaadetega erinevatesse suundadesse ja vaatluste käigus nähtu põhjal projekteeritud erineva suurusega. Lahendusega säilitatakse ja täiendatakse olemasolevat kõrghaljastust. Suured istutusala on pargiala ilmestamiseks ja ka loodusliku elurikkuse suurendamiseks. Aktiivseteks tegevusteks pakutud ronimisalad, mänguväljakud ja treeningalad annavad suurema võimaluse vabas õhus viibida ning rikastavad suurendavad kohalike inimeste elukeskkonda.

6.1 Väljak ja teed

Pargi keskmeks on avatud ringikujuline väljak istumiskohtade ja haljastusega. Olemasoleva väljaku kasutustihedust silmas pidades on jäetud väljak keskseks kohaks pargis

Väljakult hargnevad peateed on inimeste liikumissuundadest lähtuvalt sirgjoonelised laiusuga 2,5 meetrit. Nii väljak kui peateed on kaetud AS Rudus tootevalikust Milano tänavakividega. Teed on projekteeritud vastavalt EVS 843:2016 standardile. Teised liikumisteed on kaetud sõelmekattega ning ääristatud betoneeritud tänavakiviga. Pargis jalutamiseks planeeritud kaarjad liikumisteed on ääristatud istutusalaadega.

6.2 Väikeinventar

Pinkide paigutus järgib Jan Gehli õpetusi, et istepingid peavad olema kogu projekteeritava alal hajutatult ja erinevatesse ilmakaartesse, et pakkuda kasutajale võimalust viibida nii päikesepaistes kui varjus ja võimaldada vaateid erinevatesse suundadesse. Erineva suurusega pingid on paigutatud Projekteeritud pingid ja prügikastid on valitud Itaalia ettevõtte Euroform-W linnamööbli sarjast Contour. Sarja tooted on valmistatud kuumtsingitud torukujulisest terasest ja töödeldud puidust. Kõik projekteeritud pingid on seljatoega. Pikemad kaarjad pingid valmistatakse samast sarjast, sama disainiga, eritellimusel. Pingid paigaldatakse pinnasesse.

Sarja Contour prügikastid on valitud pakutavatest kõige suuremad, mahuga 124L. Prügikastid on lukustatava uksega. Puidu värvikood RAL 7046, hall.

Koerte väljaheidete jäätmekastid on Inglismaa tootja Merlin Industrial Products Ltd. toode. Originaalse disainiga, roostevabast terasest, lukustatav, sarnaselt teiste värvikoodiga RAL Koosneb kolmest osast – ülemine silt sisse lõigatud koerapildiga, keskel sama koeraelemendiga uute jäätmekottide hoidja ning all jäätmekast. Toode on kitsas ja kompaktne, ei vaja kasutusjuhendit. Pinnasesse kinnitatakse.

6.3 Valgustus

Eestis pimedat aeg palju, seetõttu on pargi valgustus oluline. Uus valgustuslahendus kutsub ka pimedal alale kasutajaid. Projekteeritud on ettevõtte Yilaima Lighting minimalistliku disainiga kõrgekvaliteetsed valgustid YLM-G102. Projektalale on kavandatud kahte varianti valgusteid – tänavavalgustid ja istutusalasid markeerivaid madalamad. Madala valgusreostusega tänavavalgustid on 4 meetri kõrgused maapinnast, istutusaladesse 70cm kõrgused. Tellimisel värvitoon RAL 7046, hall.

6.4 Tegevuselemendid

Laste mängualale on projekteeritud mittetraditsioonilised mänguvahendid Inglismaa ettevõtte Kompan tootevalikust. Kompan, kui maailma number 1 mänguväljakute tootja eesmärk on toetada laste mängu ning arengut pakkudes kõrge kvaliteediga mänguväljakute inventari. Tootja iseloomustab oma kõiki tooteid kui kõrge mänguväärtusega, kompromissitu turvalisusega, unikaalse innovatsiooni ja pikaajase kvaliteediga elemente.

Nii laste- kui eakate treeningseadmed on valitud Taani ettevõtte Norwell Outdoor Fitness tootevalikust. Nende disaini põhielement on kõverjoon, mis jätab elementide konstruktsiooni kergeks ja läbipaistvaks. Ettevõtte usub, et investeeringud avalikus ruumis peavad olema vaid kõrgeima kvaliteediga materjalidest. Seadmete kasutamist lihtsustavad iga seadme kõrval olevad sama tootja spetsiaalsed infotahvlid.

Treening- ja mängualade katteks on kavandatud Inglismaa ettevõtte EcoScape naturaalse ilmega kummikate ECOSCAPE SOFTBOND+. Kummikate on toodetud taaskasutatud kummimultšist, paksud kummikiud meenutavad visuaalselt puukoort, loodusliku multši väljanägemisega. See on isetasanduv, pehme ja keskkonnale ohutu. On mõeldud tihedamale kasutusale. Toodetakse 5 erinevas põhivärvitoonis, mis kulumisel sulandub maastikku. Paigaldatakse olemasolevale pinnasele, nii murule, mullale või liivale. Hooldusvaba. Eestisse tarnib ja paigaldab Fixman Eesti OÜ. Pargialal juba olemasolevad treeningseadmed paigaldatakse samuti uutele treeningaladele.

Teismelistele pakutavad ronimiselemendid on valitud Saksa tootja Corocord valikust. Mõlemad elemendid inspireerivad kasutama loovust ronides ja otsides seiklusi erinevatel tasanditel. Samuti on neil võimalus puhkamiseks võrkudel lesides. Eestisse vahendab ja paigaldab Atix OÜ.

6.5 Koerte ala

Koerte ala on projekteeritud projektala kirdeosasse vastavalt Tallinnas kehtestatud Koerte jalutusväljakute ja ujutuskohtade rajamise nõuetele. Väljakuala on jagatud vastavalt nõuetele kaheks – suurtele koertele 1000m² ja väikeste koertele 500m² suurune ala. Väljaku aluspinnaks on planeeritud liiv. Mõlemale alale on ette nähtud suurte ja väikeste koerte ala tähistavad sildid värvate kõrvale piirde külge, pingid, jäätmekastid, infotahvel reeglitega. Mõlemale alale on valitud tooted Ameerika ettevõttelt GYMS FOR DOGS, kes on spetsialiseerunud koerte mänguväljaku elementidele tootmisele. Valitud keskkonnasõbralikud elemendid toodetakse taaskasutatud plastist ja on pinnasesse kinnitatavad.

Mõlemale alale on kavandatud 3 samasugust elementi:

Element Bridge Climb on mõeldud koertele üles-alla ronimiseks või üle jooksmiseks vastavalt koera võimetele. Harjutused kasvatavad lihaseid tugevust. Samas platvormil saab koera premeerida ülesande täitmise eest.

Element Jump Hurdles on kolmest eri kõrguses takistuselemendist koosnev rada. Erinevate suurustega koerad valivad eri suuruses takistuse.

Element Ellie's Jump Balance Beam ehk tasakaalu poomil saab teha järgmisi harjutusi: kallakul ronimine, tasakaalu hoidmine, takistusest üle hüppamine ja koordinaatsiooni hoidmine. Suurte koerte alale on kavandatud kahe poomi ja väikeste koerte alale ühe poomiga element.

Koerte väljaheidete jäätmekastid on Inglismaa tootja Merlin Industrial Products Ltd. toode. Originaalse disainiga, roostevabast terasest, lukustatav, sarnaselt teiste värvikoodiga RAL 7046, hall.

Koosneb kolmest osast – ülemine silt sisse lõigatud koerapildiga, keskel sama koeraelemendiga uute jäätmekottide hoidja ning all jäätmekast. Toode on kitsas ja kompaktne, pinnasesse kinnitav.

6.6 Haljastus

Elurikkus ehk bioloogiline mitmekesisus – parandab inimeste elukvaliteeti linnas, säilitab mitmekesist loodust, parandab tervist ja keskkonnateadlikust (Uustal jt. 2010, lk 13) Haljastuse rikastamiseks ja elurikkuse suurendamiseks on lisatud okaspuid, kavandatud põõsaste ja püsililled rühmitused. just pikaealiste püsikute kasutamine ja puittaimede kooskasutus toetab jätkusuutlikkust. (Oudolf 2011, lk 138)

Valitud taimmaterjali on arvestatud paepealse pinnasega, muld on peen kivine lubja- ja huumuserikas. Lisatava haljastuse valikul on arvestatud kahe põhimõttega: taimed peavad olema sobilikud linnahaljastusse ja olenevalt asukohast taluma nii varjulist kui ka päikeselist kasvukohta.

Haljastus tõstab pargi esteetilist väärtust, muutes inimeste elukeskkonda terviklikumaks, suured puud pehmendavad linnaruumi ja annavad kohale hubasust (Tuul 2009, lk 20). Kasutatud on Eesti linnahaljastuses tavapäraseid liike, sortide valimisel on toetutud Kadi Tuule raamatu „Linnahaljastus“ ning Aleksander Niine „Haljastaja käsiraamat“ koostatud taimmaterjali loetelule (Niine 1976, lk 188 ; Tuul 2009, lk 64).

Projektis on kasutatud söödavate viljade ja seemnetega puud ja põõsad, mis tagaks loodusliku toidulaua lindudele ja putukatele. Eri tihedusega põõsastik on vajalik näiteks põõsa- ja lehelindudele, samuti tagab see suurema putukarohkuse Sinijärv (2012) lk 74-78

Istutusala põõsagruppide ja püsililledega on nii tuulte varjamiseks kui esteetika tekitamiseks. Taimmaterjali valikul sai oluliseks taimede vastupidavus, lehevärvi ja tekstuuri dekoratiivsus. Valdav osa taimmaterjalist on leplik mulla suhtes, põuakindel, külmakindel ning vähenõudlik kasvutingimustele

KOKKUVÕTE

Sikupilli asumi kortermajad pärinevad enamuses nõukogudeaegsest perioodist ja on tänaseks tehniliselt ning moraalselt vananenud. Kuna nii elamispind ise kui ka korrusmajade vaheline väliruum on taolistes elurajoonides traditsiooniliselt väike, siis järjest enam on hakatud väärtustama kogu ümbritsevat keskkonda ning seda, mida ta suudab meile pakkuda.

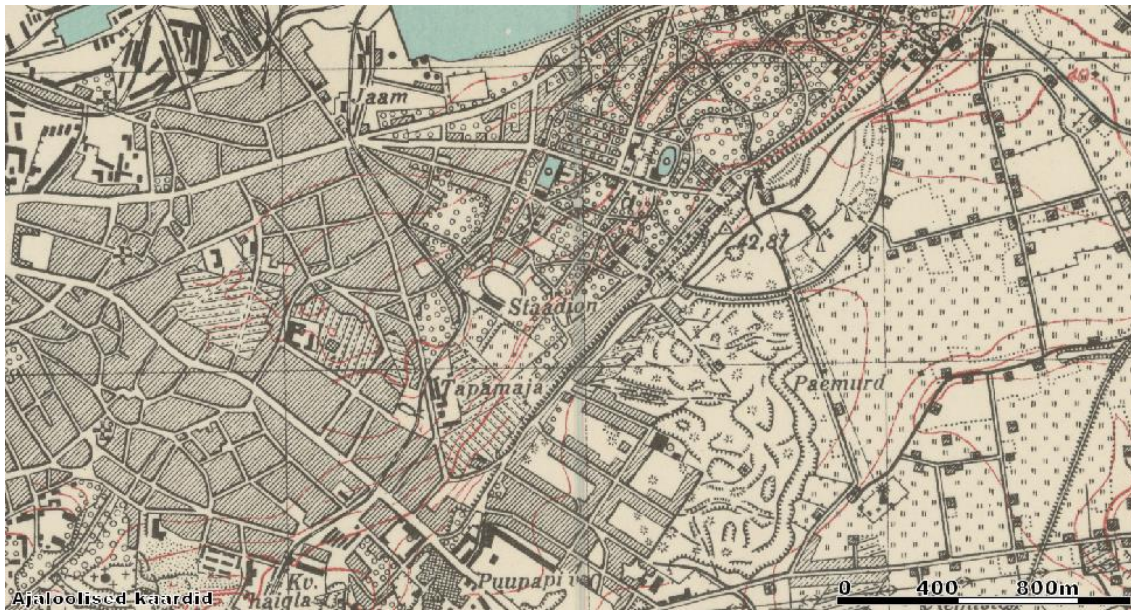
Asunduse pargi maastikuarhitektuurne lahendus on autori nägemus kortermajade vahelise väliruumi muutmiseks. Teema on valitud lähtuvalt vajadusest luua Asunduse pargialale uus, rekreatiivne ja esinduslik lahendus. Töö käsitleb korterelamute vahelise väliruumi kasutamist Lasnamäe ja Sikupilli asumi näitel. Projektala on elamukvartali keskmes olev funktsioonideta haljasala ning töö eesmärgiks on luua mitmekülgne ning esteetiline maastikuarhitektuurne lahendus, mis muudab Sikupilli asumi elukeskkonna kvaliteetsemaks ja atraktiivsemaks.

Piirkonnas tehtud vaatluste põhjal ning intervjuudes kohalike inimestega selgusid elanikkonna vajadused ja ootused. Tehtud analüüsi ja järelduste tulemusena sai projekteeritud pargialale uus maastikuarhitektuurne lahendus.

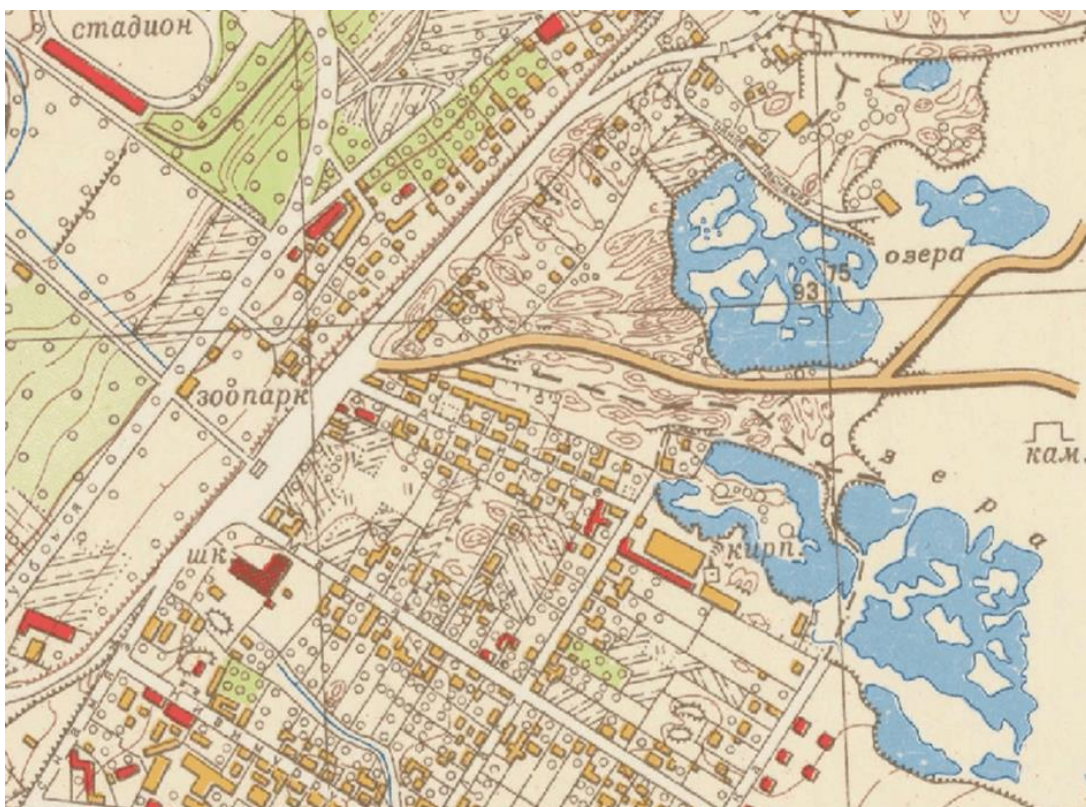
Lahendusega säilitatakse ja täiendatakse olemasolevat kõrghaljastust. Suured istutusalad on pargiala ilmestamiseks ja ka loodusliku elurikkuse suurendamiseks. Aktiivseteks tegevusteks pakutud ronimisalad, mänguväljakud ja treeningalad annavad suurema võimaluse vabas õhus viibida ning rikastavad suurendavad kohalike inimeste elukeskkonda. Asunduse pargi uus ligimeelitav ja läbimõeldud lahendus pakub korterelamute vahelisele alale atraktiivse ja aktiivsete ajaveetmise võimalustega väliruumi.

LISAD

Lisa 1. Ajaloolised kaardid

Ajalooline kaart aastast 1929, Alikas maa-ameti geoportaal

Ajalooline kaart aastast 1938, Alikas maa-ameti geoportaal

Lisa 2. Dendroloogiline hinnang

Tabel 1. Numereeritud haljastuslike objektide nimekiri.

Jrk. nr.	Puittaime nimetus	Hindamise objekt	Rinnas-diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus-klass	Märkused
1.	euroopa lehis	üksik puu	100	5	III	
2.	euroopa lehis	üksik puu	52	4,5	III	
3.	euroopa lehis	üksik puu	90	7	III	
4.	euroopa lehis	üksik puu	88	4,5	III	tüvel all pool trimmeri kahjustus, tüvi kaldu
5.	euroopa lehis	üksik puu	87	5,4	III	
6.	harilik pihlakas ´Pendula´	üksik puu	32	4	III	põhiliik võtab võimust, hooldamata
7.	harilik pihlakas ´Pendula´	üksik puu	32	4	V	tüvi maapinnalt katki, tüvi maha paindunud, likvideeritav puu
8.	harilik pihlakas ´Pendula´	üksik puu	32	4	V	tüvi maapinnalt katki, tüvi maha paindunud, likvideeritav puu
9.	euroopa lehis	üksik puu	94	8	III	
10.	euroopa lehis	üksik puu	44	3	III	
11.	euroopa lehis	üksik puu	98	5,5	III	
12.	euroopa lehis	üksik puu	115	8	III	tüvi kaldu
13.	euroopa lehis	üksik puu	51	5	IV	tüvi kaldu, likvideeritav puu
14.	euroopa lehis	üksik puu	66	5,5	III	
15.	arukask	üksik puu	153	8	III	
16.	arukask	üksik puu	110	7,5	III	
17.	harilik hobukastan	üksik puu	103	8	III	

Jrk. nr.	Puittaime nimetus	Hindamise objekt	Rinnas-diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus-klass	Märkused
18.	arukask	üksik puu	90	5	III	
19.	arukask	üksik puu	90	4,5	V	tüvel seenhaigus, latv kuivanud, likvideeritav
20.	arukask	üksik puu	148	12	III	
21.	harilik toomingas	üksik puu		4	IV	juurevõsu, likvideeritav puu
22.	harilik saar	üksik puu	130 & 134	14	III	2-haruline
23.	arukask	üksik puu	121	5,5	III	
24.	arukask	üksik puu	57	5	IV	
25.	arukask	üksik puu	113 & 132	10	III	maapinnalt 2 haru, võras kuivanud oksid, vajab hooldust
26.	harilik pärn	üksik puu	186	9	III	
27.	harilik pärn	üksik puu	158	11	III	võras palju kuivanud oksid
28.	harilik pärn	üksik puu	175	14,5	III	
29.	harilik pärn	üksik puu	157	9	III	
30.	arukask	üksik puu	116	7,5	III	
31.	harilik pärn	üksik puu	142	10,5	III	
32.	harilik saar	üksik puu	194	16	III	
33.	harilik pärn	üksik puu	129	8	III	tüvi vigastatud
34.	arukask	üksik puu	121	8	III	
35.	arukask	üksik puu	130	7,5	III	
36.	arukask	üksik puu	122	6	III	
37.	arukask	üksik puu	128	8	III	
38.	arukask	üksik puu	118	7,5	III	

Jrk. nr.	Puittaime nimetus	Hindamise objekt	Rinnas-diaameeter (diaameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus-klass	Märkused
39.	harilik pärn	üksik puu	155	14	III	
40.	harilik pärn	üksik puu	175	9,5	III	
41.	arukask	üksik puu	175	9,5	III	
42.	arukask	üksik puu	84 & 68	6	III	maapinnalt hargnev
43.	harilik pihlakas	üksik puu	67	4	IV	tüvi viltu, ühepoolne võra, likvideeritav puu
44.	harilik pärn	üksik puu	174	9,5	III	
45.	harilik pärn	üksik puu	136	13	III	
46.	harilik pärn	üksik puu	99 & 149	11,5	III	maapinnalt kaheharuline
47.	harilik pihlakas	üksik puu		5	IV	3 –haru, likvideeritav puu
48.	arukask	üksik puu	165	10	III	
49.	arukask	üksik puu	145	7	III	
50.	harilik hobukastan	üksik puu	200	11	III	
51.	harilik hobukastan	üksik puu	147	8	III	vajab hooldust
52.	harilik tamm	üksik puu	124	10,5	III	
53.	harilik vaher	üksik puu	198	17	II	vajab vähest hooldust
54.	harilik jalakas	üksik puu	198	14	III	võras suured kuivanud oksad
55.	harilik vaher	üksik puu	280	19	III	2m kõrguselt hargnev, hargnemiskohas seemed, puu vajab jälgimist
56.	arukask	üksik puu	115	5	III	
57.	harilik toomingas	üksik puu		4,2	IV	tüvevigastus, likvideeritav puu

Jrk. nr.	Puittaime nimetus	Hindamise objekt	Rinnas-diaameeter (diaameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus-klass	Märkused
58.	arukask	üksik puu	96	4	III	
59.	harilik tamm	üksik puu	125	8	III	
60.	arukask	üksik puu	39	3	III	
61.	arukask	üksik puu	41	5	III	
62.	arukask	üksik puu	159	10	III	
63.	harilik tamm	üksik puu	114	9	III	
64.	harilik hobukastan	üksik puu	104	9	III	
65.	harilik pärn	üksik puu	139	9	IV	ühepoolne võra, tüves auk, elamu poole kaldus, likvideeritav puu
66.	harilik toomingas	üksik puu	56	8	III	
67.	harilik kirsipuu	üksik puu	30 & 36	4	III	1 m kõrguselt kaheks hargnev, hooldada
68.	harilik jalakas	üksik puu	233	13,5	III	vajab hooldust
69.	harilik jalakas	üksik puu	174	10,5	III	
70.	harilik vaher	üksik puu	220	11	III	1,5 m kõrguselt kaheks hargnev
71.	arukask	üksik puu	112	7	III	
72.	harilik vaher	üksik puu	148	8	III	3 tüve koos, hargneb 1,5 m kõrguselt
73.	arukask	üksik puu	114	6	III	
74.	arukask	üksik puu	81 & 43	4	V	maapinnalt 2 haru, haige, likvideeritav puu
75.	harilik vaher	üksik puu	103 & 160	9	III	maapinnalt 3 haru
76.	berliini pappel	üksik puu	202	13	V	haige, kuivanud, ohtlik, likvideeritav puu

Jrk. nr.	Puittaime nimetus	Hindamise objekt	Rinnas-diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus-klass	Märkused
77.	harilik tamm	üksik puu	112	8	III	
78.	harilik pihlakas	üksik puu	120	8	IV	tüvevigastusega, ohtlikult viltu
79.	kreegipuu	üksik puu		6	IV	likvideeritav puu
80.	kreegipuu	üksik puu		6	IV	likvideeritav puu
81.	kreegipuu	üksik puu		6	IV	likvideeritav puu
82.	suur läätspuu	põõsaste rida		6 x 0,7	IV	likvideeritavad põõsad
83.	suur läätspuu	põõsaste rida		7 x 0,7	IV	likvideeritavad põõsad
84.	harilik ebajasmiin	üksik põõsas		2,3	IV	
85.	suur läätspuu	põõsaste rida		9 x 0,7	IV	
86.	suur läätspuu, h. kibuvits, h. ebajasmiin	põõsaste rida		33 x 0,8	IV	likvideeritavad põõsad
87.	siberi kontpuu, punane leeder	põõsaste rühm		14 x 4	III	
88.	mägimänd, harilik ebajasmiin	põõsaste rühm		9 x 4,5	III	
89.	harilik ebajasmiin	põõsaste rühm		12 x 6	III	
90.	suur läätspuu	põõsaste rida		19 x 0,7	IV	likvideeritavad põõsad
91.	harilik pukspuu	põõsaste rida		77	III	2- realine hekk
92.	harilik sirel	üksik põõsas		1,5	IV	kasv kidur, vähe valgust, likvideeritav põõsas
93.	harilik sirel, harilik kibuvits, suur läätspuu	põõsaste rida		21 x 2,5	III	
94.	harilik kibuvits	põõsaste rühm		4	III	

Jrk. nr.	Puittaime nimetus	Hindamise objekt	Rinnas-diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus-klass	Märkused
95.	harilik pukspuu	põõsaste rida		41	III	2- realine hekk
96.	harilik sirel	põõsaste rida		26 x 0,8	III	
97.	suur läätspuu	põõsaste rida		30 x 0,7	IV	
98.	harilik vaher	puude rida	68	5,5	III	
99.	harilik saar	puude rida	36	4	IV	kõver, likvideeritav
100.	harilik vaher	puude rida	52	4,5	III	
101.	harilik vaher	puude rida	79	5,5	III	
102.	harilik vaher	puude rida	47 & 37	4,5	III	hargnemine 1m kõrguselt
103.	harilik jalakas	puude rida	95	9	III	
104.	harilik vaher	puude rida	33	5	IV	kasvuruum puudub, likvideeritav
105.	harilik vaher	puude rida	100	9	III	
106.	harilik vaher	puude rida	52	5	III	
107.	harilik vaher	puude rida		3	IV	kasvuruum puudub, likvideeritav
108.	harilik vaher	puude rida	86 & 52	8,5	III	hargnemine 1m kõrguselt, peenem haru eemaldada
109.	harilik vaher	puude rida	45	3	III	
110.	harilik vaher	puude rida	47 & 67 & 71	6,5	III	3 haru
111.	harilik vaher	puude rida	59	4,5	III	
112.	Douglasi viirpuu	üksik põõsas		1,2	V	tagasi lõigatud
113.	Douglasi viirpuu	üksik põõsas		1,2	V	tagasi lõigatud
114.	Douglasi viirpuu	üksik põõsas		1,2	V	tagasi lõigatud
115.	Douglasi viirpuu	üksik põõsas		1,2	V	tagasi lõigatud

Jrk. nr.	Puittaime nimetus	Hindamise objekt	Rinnas-diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus-klass	Märkused
116.	Douglasi viirpuu	üksik pöösas		1,2	V	tagasi lõigatud
117.	Douglasi viirpuu	üksik pöösas		1	V	tagasi lõigatud
118.	Douglasi viirpuu	üksik pöösas		1	V	tagasi lõigatud
119.	Douglasi viirpuu	üksik pöösas		0,7	V	tagasi lõigatud
120.	Douglasi viirpuu	üksik pöösas		0,7	V	tagasi lõigatud
121.	Douglasi viirpuu	üksik pöösas		0,5	V	tagasi lõigatud
122.	Douglasi viirpuu	üksik pöösas		0,7	V	tagasi lõigatud
123.	harilik sirel	üksik pöösas		1,2	III	
124.	Douglasi viirpuu	üksik pöösas		0,7	V	tagasi lõigatud
125.	Douglasi viirpuu	üksik pöösas		0,7	V	tagasi lõigatud
126.	harilik kibuvits	pöösaste rühm		3	III	
127.	harilik pärn	üksik puu	125	5	III	
128.	harilik vaher	üksik puu	192	12	III	
129.	harilik pärn	üksik puu	102	5	III	
130.	harilik ebajasmiin	üksik pöösas		3	III	
131.	harilik kibuvits	üksik pöösas		2,5	III	
132.	harilik ebajasmiin	üksik pöösas		3	III	
133.	harilik kibuvits	üksik pöösas		2,5	III	
134.	harilik saar	üksik puu	155	12	III	
135.	harilik saar	puude rühm	39	3	III	
136.	harilik vaher	puude rühm	60	4	III	
137.	harilik vaher	puude rühm	63	2	III	
138.	harilik vaher	puude rühm	74 & 50	6	III	

Jrk. nr.	Puittaime nimetus	Hindamise objekt	Rinnas-diaameeter (diaameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus-klass	Märkused
139.	harilik vaher	üksik puu	125	7	III	
140.	harilik saar	üksik puu	93	6	III	
141.	harilik saar	üksik puu	107	10	III	
142.	harilik saar	üksik puu	119	10	III	
143.	harilik saar	üksik puu	168	11,5	III	
144.	harilik sirel	üksik põõsas		3	III	
145.	harilik sirel	üksik põõsas		3	III	
146.	harilik saar	üksik puu	105	5	III	
147.	harilik saar	üksik puu	108	5	V	likvideeritav puu
148.	harilik saar	üksik puu	121	4	III	
149.	harilik saar	üksik puu	100	5	V	likvideeritav puu
150.	harilik saar	puude rühm	120	10	III	
151.	harilik saar	puude rühm	32	5	V	juurevõsust, likvideeritav puu
152.	palsamnulg	üksik puu	57	4,5	III	
153.	palsamnulg	üksik puu	58	4,5	III	
154.	harilik kibuvits	üksik põõsas		1,5	III	
155.	suur läätspuu	põõsaste rida		7 x 0,7	IV	
156.	harilik vaher	üksik puu	27&38&43&50	8	III	
157.	harilik saar	üksik puu	147	14	III	
158.	harilik saar	üksik puu	144	12	III	1,5 m kõrguselt hargneb
159.	harilik saar	puude rühm	77	7	III	hooldada, tüvi viltu jälgida
160.	harilik saar	puude rühm	118	7,5	IV	halvasti hooldatud, tüükad

Jrk. nr.	Puittaime nimetus	Hindamise objekt	Rinnas-diameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast), cm	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus-klass	Märkused
161.	Douglasi viirpuu, harilik vaher	põõsaste rühm		1,2	V	likvideeritav
162.	harilik vaher	puude rühm			V	kasvuruum puudub, likvideeritav
163.	harilik jalakas	puude rühm	56		V	kasvuruum puudub, likvideeritav
164.	harilik vaher	üksik puu			V	kasvuruum puudub, likvideeritav
165.	harilik jalakas	üksik puu	240	15	II	ilus võra
166.	harilik vaher	puude rida		13 x 1,7	V	tüved alla 8 cm, puudub kasvuruum ja valgus, likvideeritavad

Dendroloogilise objekti haljastusliku väärtuse määramise aluseks olid 5-astmelised skaalad (Vastavalt "Puude haljastusliku väärtuse hindamise skaala"; "Põõsaste haljastusliku väärtuse hindamise skaala"). Puittaimede haljastuslik väärtus on dendroloogilisel plaanil ära toodud dendroloogilise objekti numbriga vastava värviga:

I klass – punase värviga;

II klass – sinise värviga;

III klass – roheline värviga;

IV klass – kollase värviga;

V klass – pruuni värviga.

Tabel 2. Puittaimede nimekiri.

Jrk. nr.	Kodu- maisus	Puittaimede eestikeelne nimetus	Puittaimede teaduslik nimetus
1		lehis, euroopa	<i>Larix decidua</i>
2	+	pihlakas, harilik 'Pendula'	<i>Sorbus aucuparia</i> 'Pendula'
3	+	pihlakas, harilik	<i>Sorbus aucuparia</i>
4		hobukastan, harilik	<i>Aesculus hippocastanum</i>
5	+	saar, harilik	<i>Fraxinus excelsior</i>
6	+	vaher, harilik	<i>Acer platanoides</i>
7	+	arukask	<i>Betula pendula</i>
8	+	toomingas, harilik	<i>Prunus padus</i>
9	+	pärn, harilik	<i>Tilia cordata</i>
10	+	tamm, harilik	<i>Quercus robur</i>
11		kirsipuu, harilik	<i>Prunus cerasus</i>
12	+	jalakas, harilik	<i>Ulmus glabra</i>
13		pappel, berliini	<i>Populus x berolinensis</i>
14		kreegipuu	<i>Prunus domestica</i> subsp. <i>insititia</i>
15		läätspuu, suur	<i>Caragana arborescens</i>
16		ebajasmiin, harilik	<i>Philadelphus coronarius</i>
17	+	kibuvits, harilik	<i>Rosa vosagiaca</i>
18		kontpuu, siberi	<i>Cornus alba</i>
19		mägimänd	<i>Pinus mugo</i>
20		pukspuu, harilik	<i>Buxus sempervirens</i>
21		sirel, harilik	<i>Syringa vulgaris</i>
22		leeder, punane	<i>Sambucus racemosa</i>
23		viirpuu, Douglasi	<i>Crataegus douglasii</i>

Jrk. nr.	Kodu-maisus	Puittaime eestikeelne nimetus	Puittaime teaduslik nimetus
24		palsamnulg	<i>Abies balsamea</i>

Soovitused olemasoleva haljastuse hoolduseks ja täiendamiseks:

- Haljastu kõrghaljastuse ilme säilitamiseks kinnistul ja selle lähialal tuleb väärtuslikeks hinnatud puid võimalikult palju säilitada. Planeeritavad ehitatavad alad tuleb paigutada alale nii, et väärtuslikeks ja olulisteks hinnatud puid võimalikult vähe kahjustataks.
- Säilitatavad puud vajavad hooldusloikust ning kuivanud okste ja oksatüügaste eemaldamist. Võrahoolduse intervall maksimaalselt 3 aastat. Puude võrahooldust tohivad teha vaid kutsetunnistust omavad arboristid.
 - Ehitustööde käigus arvestada säilitatavate puude juurestiku kaitsevööndeid. Pehmema pinnasega idapoolsel alal on vajalik ehitustööde käigus killustikaluse rajamine mehhanismide sõidualal.
 - Ehitustööde ajal tuleb vältida alal asuvate puutüvede vigastamist, kattes need võimalusel vähemalt 2 meetri kõrguste kaitselaudadega.
 - Likvideerida tuleb uuritud alal ohtlikud, surnud ja hääbuvad puud, aga ka puud, mis varjavad väärtuslikumaid puid või halvendavad nende kasvutingimusi (h. haava järelkasvurühmad ala põhja- ja idaosas).
 - Tähelepanu tuleb pöörata loodusliku mitmekesisuse säilitamisele ja suurendamisele.
 - Väärtustada tuleb erinevate taimeliikide mitmekesisust linnas, liigirikkuse ja mitmekesisuse suurendamiseks tuleb juurde istutada okaspuid, lisada põõsarinet ning söödavate viljadega puid/põõsaid.
 - Põõsaliigid istutada gruppidega, sobivad vähe hooldust nõudvad, pinnase suhtes leplikud ja söödavate viljadega liigid.

Lisa 3 Intervjuu

Autor tutvustab end, selgitab intervjuu tausta ja seda, et vastused on anonüümsed.

- Kas olete piirkonna elanik?
- Milline tundub piirkond elukeskkonnana?
- Kuivõrd tähtis Teile see on?
- Kui sageli Te pikemaajaks väliruumi kasutate? Milliste tegevustega?
- Kas olete rahul Asunduse pargi olukorraga? Puudused ja võimalused?
- Millised on ootused ja ettepanekud pargiala ümberehitusele?

Lisa 4. Katendite tootevalik

Väljaku ja peateede katend Milano betoonkivi, hall
Tootja: Rudus
Suurused: 194x129, 129x129,
64x129, h 80mm
Allikas: <http://www.rudus.fi>

Väljakute turvakatend: Kummikate
ECOSCAPE SOFTBOND
Edasimüüja Eestis: Fixman Eesti OÜ

Lisa 5. Väikeinventari tootevalik

Element: Pargipink CONTOUR 325/22
Tootja: Euroform-W
Toote mõõdud <https://www.euroform-w.com>

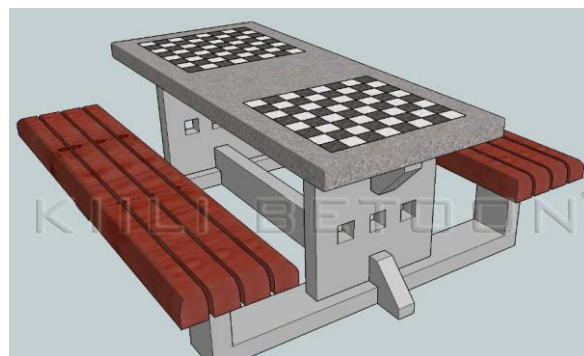
Element: Prügikast Contour 276-120H
Tootja: Euroform-W
Toote mõõdud ø50cm, kõrgus 124cm
Tooteinfo: <https://www.euroform-w.com>

Element: Tänavavalgusti YLM-G10
Tootja: Yilaima Lighting Co.
Toote mõõdud kõrgus 4m ja 70cm, laius 1m
Tooteinfo: www.yilaima.com

Element: malelaud
Tootja: Kiili Betoon OÜ
Toote mõõdud 1,5*1m, kõrgus70cm
Toote info: www.kiilibetoon.ee

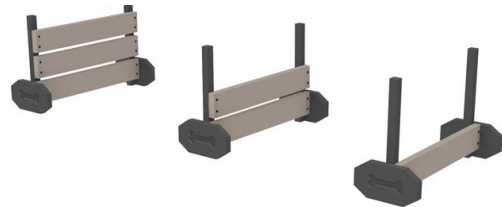

Lisa 6. Koerte ala tootevalik

Element: Bridge Climb
Tootja: GYMS FOR DOGS
Toote mõõdud S/M ja L/XL
Tooteinfo: www.gymsfordogs.com

Element: Jump Hurdles
Tootja: GYMS FOR DOGS
Toote mõõdud S, M, L
Tooteinfo: www.gymsfordogs.com

Element: Ellie's Jump Balance Beam
Tootja: GYMS FOR DOGS
Toote mõõdud ühe poomiga, kahe poomiga
Tooteinfo: www.gymsfordogs.com

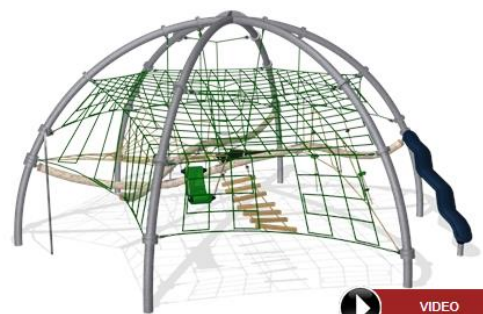
Element: Koerte jäätmekast
Tootja: Merlin Industrial Products Ltd.
Toote mõõdud 335x175x h 2280mm
Tooteinfo: www.merlin-industrial.co.uk

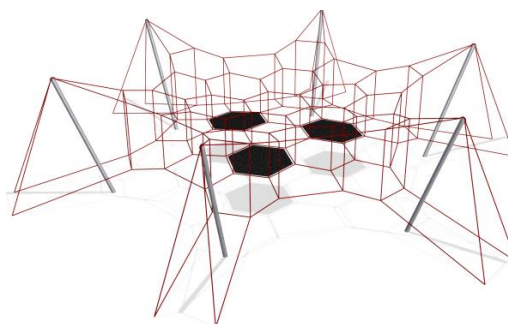
Lisa 7. Mänguväljakute tootevalik

Ronimisala teismelistele

Element:	Explorer Dome
Tootja:	Corocord
Toote mõõdud	ø8m, kõrgus 4m
Turvaala	ø10m
Sobiv vanus:	5-12
Tooteinfo:	www.corocord.com

Element:	Giant Orion Spacenet
Tootja:	Corocord
Toote mõõdud	ø15m, kõrgus 3,5m
Turvaala	ø18m
Sobiv vanus:	8-15
Tooteinfo:	www.corocord.com

Mänguala lastele

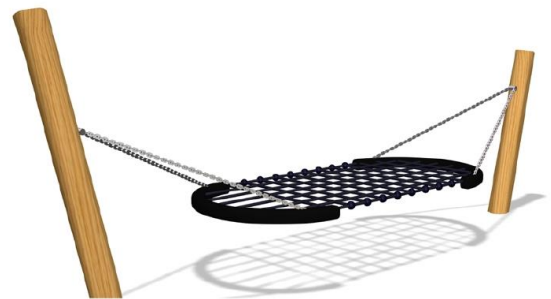
Element:	pesakiik Giant Swing
Tootja:	Kompan
Toote mõõdud:	ø6m
Turvaala	ø11m
Sobiv vanus:	8-15
Tooteinfo:	www.kompan.com

Element: rippkarussell Saturn
Tootja: Kompan
Toote mõõdud: ø5m, kõrgus 2,5m
Turvaala ø11m
Sobiv vanus: 6+
Tooteinfo: www.kompan.com

Element: mänguvahend Hammok
Tootja: Kompan
Toote mõõdud: 1,5*1m, kõrgus 2,5m
Turvaala 7*4,5m
Sobiv vanus: 4+
Tooteinfo: www.kompan.com

Element: ronila Scout
Tootja: Kompan
Toote mõõdud: 3,6*3,8m, kõrgus 2,6m
Turvaala 7*7m
Sobiv vanus: 4-10
Tooteinfo: www.kompan.com

Lisa 8. Laste treeningseadmete tootevalik

Element: Junior double Air Walker

Tootja: Norwell Outdoor Fitness

Toote mõõdud: 1,5*1m, kõrgus 2,5m

Turvaala 7*4,5m

Sobiv vanus: 4+

Tooteinfo: www.norwelloutdoorfitness.com

Element: Cross Trainer Exercises for Kids

Tootja: Norwell Outdoor Fitness

Toote mõõdud: 2*1m, kõrgus 1,8m

Turvaala 5*5m

Sobiv vanus: 5+

Tooteinfo: www.norwelloutdoorfitness.com

Element: Junior Hip

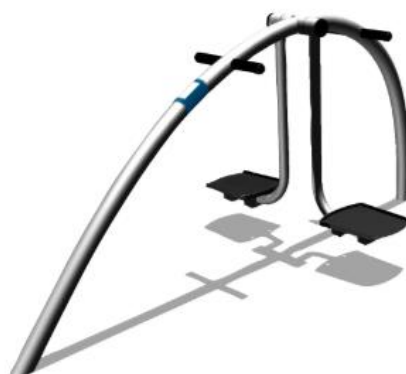
Tootja: Norwell Outdoor Fitness

Toote mõõdud: 2,5*1m, kõrgus 1,7m

Turvaala 4*5m

Sobiv vanus: 4+

Tooteinfo: www.norwelloutdoorfitness.com

Lisa 9. Täiskasvanute treeningseadmete tootevalik

Element: Air Walker
Tootja: Norwell Outdoor Fitness
Toote mõõdud: 0,85*2,44m, kõrgus 2,5m
Turvaala 6*5m
Sobiv vanus: 13+
Tooteinfo: www.norwelloutdoorfitness.com

Element: Cross
Tootja: Norwell Outdoor Fitness
Toote mõõdud: 0,85*2m, kõrgus 1,8m
Turvaala 6*4m
Sobiv vanus: 13+
Tooteinfo: www.norwelloutdoorfitness.com

Element: Pull Up
Tootja: Norwell Outdoor Fitness
Toote mõõdud: 1,5*1m, kõrgus 2,35m
Turvaala 5*5m
Sobiv vanus: 13+
Tooteinfo: www.norwelloutdoorfitness.com

Element: Combi Unit 1
Tootja: Norwell Outdoor Fitness
Toote mõõdud: 1,1*2m kõrgus 1,95m
Turvaala 6*7m
Sobiv vanus: 13+
Tooteinfo: www.norwelloutdoorfitness.com

Element: Combi Unit 2
Tootja: Norwell Outdoor Fitness
Toote mõõdud: 0,85*2, kõrgus 1,8m
Turvaala 6*m
Sobiv vanus: 13+
Tooteinfo: www.norwelloutdoorfitness.com

Element: Infotahvel
Tootja: Norwell Outdoor Fitness
Toote mõõdud: 0,8*0,6, kõrgus 0,8m
Tooteinfo: www.norwelloutdoorfitness.com

Lisa 10. Taimmaterjal

Mägimäng 'Gnom' / *Pinus mugo*

laius 100cm, kõrgus 200cm

Pfizeri kadakas 'Old Gold' / *Juniperus x pfitzeriana*

kõrgus 40 cm, laius 80cm

Mikrobiota 'Fuzzball' / *Microbiota decussata*

kõrgus 50cm, laius kuni 1m

Talvel okkad lillakad

Ida-jugapuu 'Repandens' / *Taxus baccata*

kõrgus 1,5 -2m, laius 0,6-1m

Serbia kuusk / *Picea omorica*

Kõrgus kuni 15m, laius 3-4m

Thunbergi kukerpuu 'Concord' / *Berberiis thunbergii*

kõrgus/laius 0,4-0,6m

Pihlenelas 'Sem' / *Sorbaria sorbifolia*

kõrgus 1, laius 1,2m

Võnk-pärgenelas 'Crispa' / *Stephanandra incisa*

laius 100cm, kõrgus 40cm

Thunbergi kukerpuu 'Ruby Star' / *Berberiis thunbergii*

kõrgus 40 cm, laius 80cm

Kaselehine enelas 'Thor' / *Spiraea betulifolia*

kõrgus 50cm, 50-70cm

Säbruline kurereha / *Geranium renardii*

kõrgus 30cm, lehtdekoratiivne, lehed igihaljad,
õitseb juuni-juuli

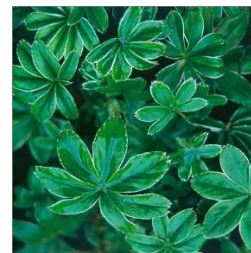
Helmikpööris 'Berry Marmelade' / *Heuchera*

kõrgus 20-30cm, lehtdekoratiivne

Alpi kortsleht / *Alchemilla alpina*

kõrgus 15cm, lehtdekoratiivne

Pehme kortsleht / *Alchemilla mollis*

kõrgus 25, õitega 50cm, lehtdekoratiivne

Suurelehine brunnera 'Jack Frost' / *Brunnera macrophylla*

kõrgus 30-40cm, lehtdekoratiivne

Teravaõiene kastik 'Karl Foester' /

Calamagrostis x acutiflora

kõrgus 150, laius 50cm

puhmikuline

Teravaõiene kastik 'Overdam' /

Calamagrostis x acutiflora

kõrgus 60cm-1m, laius 1,5m

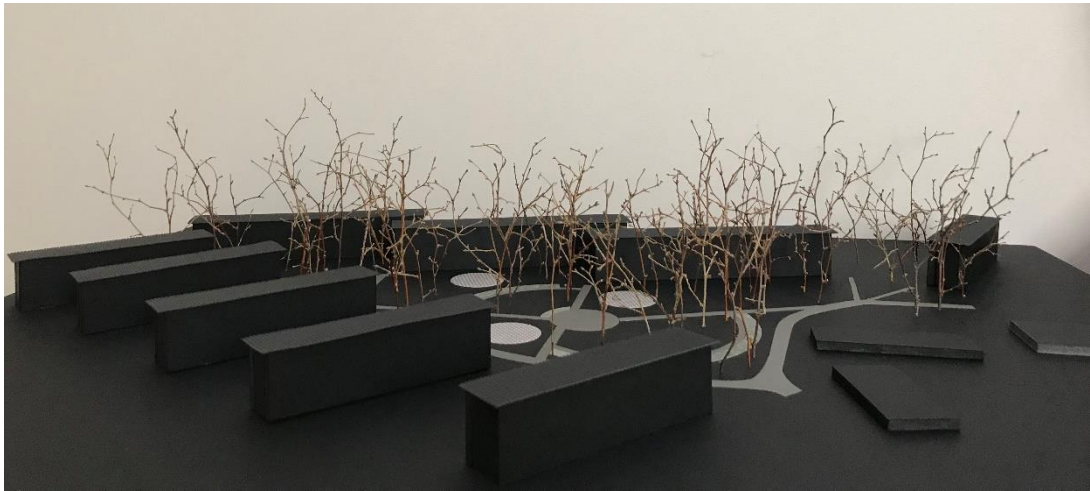
Luht-kastevars

Alpi kortsleht /*Deschampsia-cespitosa*

kõrgus 60-90cm, puhmikuline

Lisa 10. Esitlusmaterjal makett

VIIDATUD KIRJANDUS

1. **Bruns, D.** (1993). Tallinn. Linnaehituslik kujunemine. Tallinn Valgus. 284 lk
2. **Gehl, I.** (2015). Linnad inimestele. Tallinn: Eesti Kunstiakadeemia. 269 lk.
3. **S., Remes, P., Sajavaara, P.** (2005) Uuri ja kirjuta. Kirjastus Medicina. 412 lk.
4. **Ladõnskaja, V.** (2013) Lasnamäe valge laev. Petrone Print. 134 lk.
5. **Lapin, L.** (2014). Sirp. Avalik ruum uues paradigmas.
6. **Nerman, R.** (1998) Lasnamäe ajalugu. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus. 526 lk.
7. **Niine, A.** (1976). *Haljastaja käsiraamat*. Tallinn: Valgus. 432 lk.
8. **Oudolf, P.** (2011) Landscapes in Landscapes 280lk.
9. **Sard, K.** (2018) Liikudes Lasnamäel – elanike liikumise analüüs sisehoovides. Magistritöö maastikuarhitektuuris. Eesti Maaülikooli Põllumajandus- ja keskkonnainstituut
10. **Sild, M.** (2014). Modernistlikud linnaplaanid ja nende tähendus täna – paneelelamu- rajoonide planeerimine Nõukogude perioodil Lasnamäe ja Annelinna näitel. Magistritöö regionaalplaneerimises
11. **Sinijärv, U.** (2012). Elurikkuse säilitamine ja suurendamine parkide taastamisel ja hooldamisel. Eesti Parkide Almanahh 3. Tallinn: Muinsuskaitseamet. 136lk
12. **Trancik, R.** (1986) Finding Lost Space. Theories of Urban Design. 242lk.
13. **Tuul, K.** (2009). Linnahaljastus. Tartu: Atlex AS, 142lk.
14. **Urmet, J.** (2017) Minu raamat Lasnamäest. Linn linnas. Tallinn: Pakett trükikoda. 365lk.
15. **Uustal, M., Kuldna, P., Peterson, K.** (2010) Elurikas linn. Linnaelustiku käsiraamat. SEI Tallinna väljaanne nr 15. Tallinn
16. **Vaitmaa, E.** (2016) Stalinistlik maja. Eesti Päevalehe ja Delfi ajaloosari "EV100 nädalat"
17. **Vellevoog, K.** (2015). Maja. Hea avalik ruum.
18. **Yang, H.** (2007). Campus landscape space planning and design using QFD. Virginia Polytechnic Institute and State University.

Elektroonilised allikad:

- Avalikud mänguväljakud Tallinnas (2017) – Tallinna koduleht. [WWW]
http://www.tallinn.ee/avalikud_manguvaljakud (10.05.2018)
- *Tallinn arvudes 2016.* (2016) — Tallinna koduleht. [WWW]
- <http://www.tallinn.ee/est/Tallinn-arvudes-2016.pdf> (15.04.18)
- Sikupilli piirkond. - <http://jaakjuske.blogspot.com/2012/11/sikupilli-lasnamae-vanalinn.html>
- Sikupilli asum. -<https://www.tallinn.ee/est/ehitus/Miljoovaartuslikud-piirkonnad-Tallinnas-3>
- Milline linn toob inimesed õue? (2014) Eesti Rahvusringhäälingu Teadusportaal.
http://teadus.err.ee/v/uhe_minuti_loeng/64fe728a-0c62-4e5f-9867-20a5b3a00cb6
(08.12.2014)
- <https://www.tallinn.ee/est/lasnamae/Lasnamae-linnaosa-ajalugu>
- Arabianranta elamupiirkond. - <http://arabianpalvelu.fi> [WWW] (02.05.2018)
- Tallinna Positiivne programm - https://www.tallinn.ee/est/Istungi_Tallinna-positiivne-programm-2018-2022.pdf
- Tallinna tänava- ja pargipuude istikute soovituslik nimekiri.(2011) Puude istutamise kord, Lisa 1. Kinnitatud Tallinna Linnavalitsuse 28.09.2011 otsusega nr.112.
- Lasnamäe Arengukava 2015-2020
- Tallinna haljastu tegevuskava aastateks 2013-2025
- Tallinna positiivne programm 2018-2022
- *Linnatänavad EVS 843:2003.* (2003). Tallinn: Eesti Standardikeskus. 257 lk
- Koerte jalutusväljakute ja ujutuskohtade rajamise nõuded. Tallinna Linnavalitsuse määrus 01.01.2013
- Lasnamäe elamualade üldplaneering 2010. Tallinna Linnaplaneerimise Amet. Üldplaneeringute osakond - Tallinna Linnavolikogu 21. oktoobri 2010 a otsusega nr 238
- AS Rudus tootekataloog - <http://www.rudus.fi/tuotteet/> (21.05.2018)
- <https://www.euroform-w.com/en/products/urban-furniture/>
- <https://www.everedge.co.uk/shop/>
- <http://www.maaamet.ee/fotoladu/>
- <http://www.gymsfordogs.com>

Elektroonilised allikad:

- <https://novaator.err.ee/677578/oskuslikult-istutatud-korghaljastus-aitab-saasta-tervist-ja-kuttearvet>
- <http://docplayer.net/65728591-Lasnamae-toostusalade-uldplaneeringu-keskkonnamoju-strateegiline-hindamine-ksh-aruanne.html>
- <https://www.euroform-w.com>
- www.yilaima.com
- www.merlin-industrial.co.uk
- www.corocord.com
- www.kompan.com
- www.norwelloutdoorfitness.com
- www.kiilibetoon.ee
- www.fixman.ee
- www.calmia.ee
- www.hansaplant.ee
- www.jarvselja.ee
- www.juhanipuukool.ee
- www.sesoon.ee

GRAAFILINE MATERJAL

Joonis 1. Dendroloogia ja raieplaan M 1:500

Joonis 2. Kujundusplaan M1:500

Joonis 3. Haljastusplaan M 1:500

Joonis 4. Lõiked M1:20

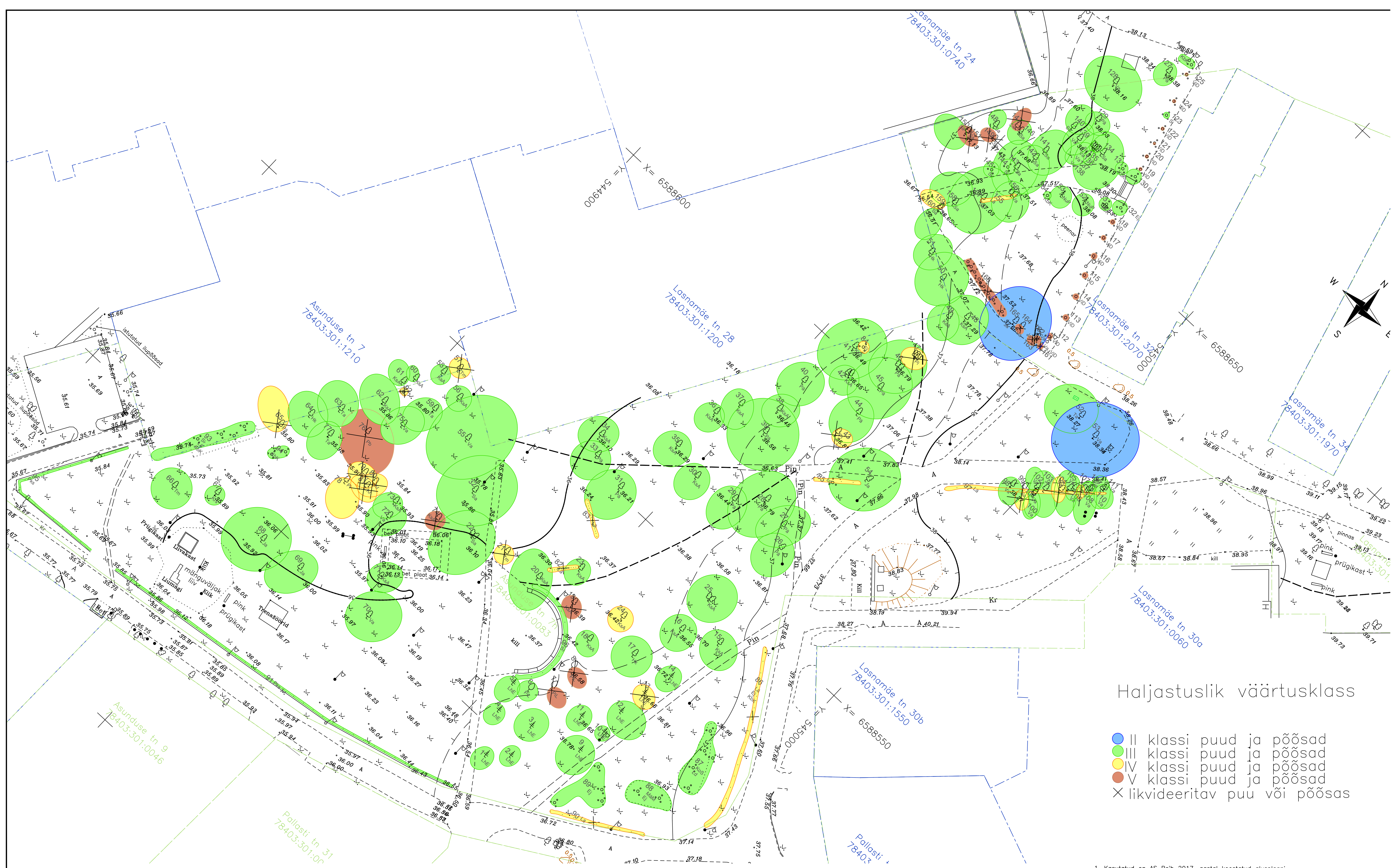
SUMMARY

This landscape architectural solution of the Asunduse park is the authors vision to change the outdoor space between the apartment buildings. The topic was chosen from the need to create new, recreational and representative solution for the Asunduse park space. The Project deals the usage of the space between the apartment buildings on the example of Lasnamäe and Sikupilli settlements. The project area is unfunctional green space in the middle of residential settlement and the purpose of this work is to create versatile and aesthetic landscape architectural solution that raises the quality of the living environment of the Sikupilli settlement and makes it more attractive.

Observation of the area and interviews with local people resulted the needs and expectations of the inhabitants. The analysis and conclusions that were made resulted the new landscape architectural solution.

This solution maintains and adds high landscaping. In order to show up the park area and increase the environment naturality large planting areas are used. The climbing areas, playgrounds and training areas give more possibilities for staying outdoors and outdoor activities as well as enrich the whole living environment of local people.

The resulted solution offers attractive park space with active time spending possibilities at the space between apartment buildings.

Haljastuslik väärtusklass

- II klassi puud ja põõsad
- III klassi puud ja põõsad
- IV klassi puud ja põõsad
- V klassi puud ja põõsad
- × likvideeritav puu või põõsas

1. Kasutatud on AS Reib 2017. aastal koostatud alusplaan
2. Koordinaadid L-Est 97. kõrgused EH2000 süsteemis
3. Dendroloogiliste välitööde aeg märts–aprill 2018

Katastripiiride määdistamise meetod
 riiklikult kehtestatud geodeetilisest süsteemis, kohalikus või muus geodeetilisest süsteemis,
 aerofotogeodeetiliselt meetodil määdistatud, plaani- või koordinaatide alusel vormistatud.

TTÜ Inseneriteaduskond		Bakalaureusetöö Leht / Lehti: 1/1
Koostaja: Elina Kell Kuupäev/alkiri: 20.05.2018	Juhendaja: Kristiina Kupper Kuupäev/alkiri: 20.05.2018	Dendroloogia ja raieplaan Mõõtkava: 1:500
Maastikuarhitektuuri õppekava		Kortermajade vahelise väliruumi parandamine Asunduse p... maastikuarhitektuurse lahenduse näitel

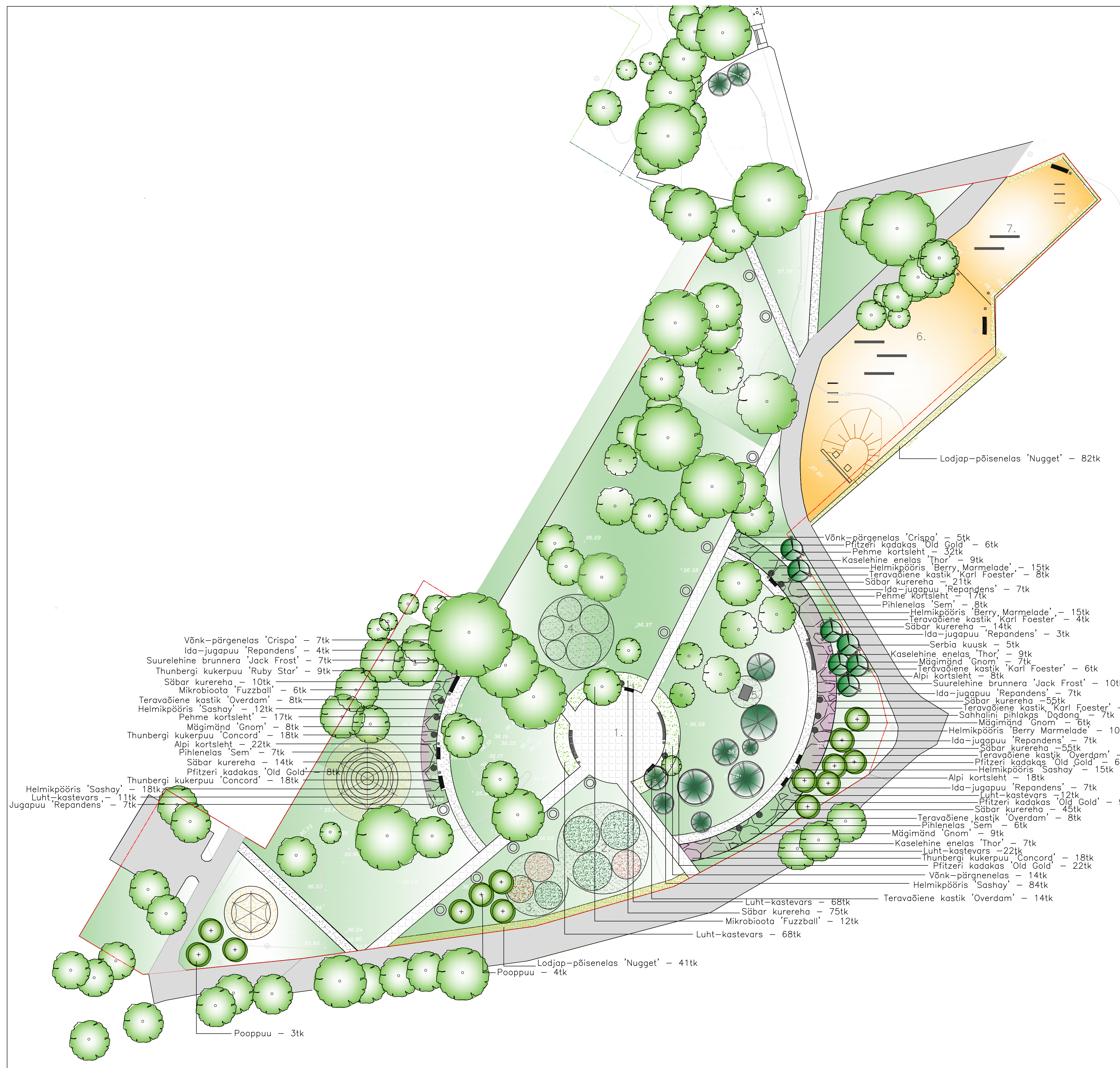
Eksplikatsioon

- 1. Keskväljak
- 2. Laste mänguala
- 3. Laste treeningala
- 4. Treeningala
- 5. Kafe/male
- 6. Suurte koerte ala
- 7. Väikeste koerte ala

Tingmärgid

- Projektila piir
- Olemasolev hoone
- Sissepääsud korterelamutesse
- Asfaltbetoonkattega teed
- Projekteeritud sillutiskiviga teed
- Projekteeritud sõelmetee
- Projekteeritud muruala
- Projekteeritud liivala
- Projekteeritud istutusala
- Projekteeritud kummikate
- Projekteeritud pink
- Projekteeritud prügikast
- Projekteeritud ronimiselement
- Projekteeritud tänavavalgusti kõrge
- Projekteeritud valgusti madal
- Olemasolev lehtpuu
- Olemasolev okaspuu
- Projekteeritud lehtpuu
- Projekteeritud okaspuu
- Projekteeritud lehtpõõsas

TTÜ Inseneriteaduskond	Leht / Lehti: 2/3	
	Koostaja: Elina Kell Kuupäev/alkiri: 20.05.2018	Mõõtkava: 1:500
Juhendaja: Kristiina Kupper Kuupäev/alkiri: 20.05.2018	Kujundusplaan	
Maastikuarhitektuuri õppekava	Kortermajade vahelise väliruumi parandamine Asunduse pargi maastikuarhitektuurse lahenduse näitel	

Taimmaterjali nimekiri

- Serbia kuusk - 7tk
- Sahhalini pihlakas 'Dodong' - 7tk
- Pooppuu - 7tk
- Lodjap-põisenelas 'Nugget' - 123tk
- Kaselehine enelas 'Thor' - 25tk
- Pihlenelas 'Sem' - 21tk
- Võnk-pärnenelas 'Crispa' - 28tk
- Thunbergi kukerpuu 'Concord' - 36tk
- Thunbergi kukerpuu 'Ruby Star' - 6tk
- Mägimänd 'Gnom' - 30tk
- Pfitzeri kadakas 'Old Gold' - 42tk
- Mikrobioota 'Fuzzball' - 18tk
- Ida-jugapuu 'Repandens' - 44tk
- Säbar kurereha - 234tk
- Alpi kortsleht - 58tk
- Pehme kortsleht - 66tk
- Suurelehine brunnera 'Jack Frost' - 17tk
- Helmikpööris 'Sashay' - 111tk
- Helmikpööris 'Berry Marmelade' - 40tk
- Teravaõiene kastik 'Overdam' - 42tk
- Teravaõiene kastik 'Karl Foester' - 22tk
- Luht-kastevars - 168tk

Eksplikatsioon

- 1. Keskväljak
- 2. Laste mänguala
- 3. Laste treeningala
- 4. Treeningala
- 5. Kabe/male
- 6. Suurte koerte ala
- 7. Väikeste koerte ala

Tingmärgid

- Projektala piir
- Olemasolev hoone
- Sissepääsud korterelamutesse
- Asfaltbetoonkattega teed
- Projekteeritud sillutiskiviga teed
- Projekteeritud sõelmetee
- Projekteeritud muruala
- Projekteeritud liivala
- Projekteeritud istutusala
- Projekteeritud kummikate
- Projekteeritud pink
- Projekteeritud prügikast
- Projekteeritud ronimiselement
- Projekteeritud tänavavalgusti kõrge
- Projekteeritud valgusti madal
- Olemasolev lehtpuu
- Olemasolev okaspuu
- Projekteeritud lehtpuu
- Projekteeritud okaspuu
- Projekteeritud lehtpöösas

- Võnk-pärnenelas 'Crispa' - 7tk
- Ida-jugapuu 'Repandens' - 4tk
- Suurelehine brunnera 'Jack Frost' - 7tk
- Thunbergi kukerpuu 'Ruby Star' - 9tk
- Säbar kurereha - 10tk
- Mikrobioota 'Fuzzball' - 6tk
- Teravaõiene kastik 'Overdam' - 8tk
- Helmikpööris 'Sashay' - 12tk
- Pehme kortsleht - 17tk
- Mägimänd 'Gnom' - 8tk
- Thunbergi kukerpuu 'Concord' - 18tk
- Alpi kortsleht - 22tk
- Pihlenelas 'Sem' - 7tk
- Säbar kurereha - 14tk
- Pfitzeri kadakas 'Old Gold' - 8tk
- Thunbergi kukerpuu 'Concord' - 18tk
- Helmikpööris 'Sashay' - 18tk
- Luht-kastevars - 11tk
- Jugapuu 'Repandens' - 7tk

- Võnk-pärnenelas 'Crispa' - 5tk
- Pfitzeri kadakas 'Old Gold' - 6tk
- Pehme kortsleht - 32tk
- Kaselehine enelas 'Thor' - 9tk
- Helmikpööris 'Berry Marmelade' - 15tk
- Teravaõiene kastik 'Karl Foester' - 8tk
- Säbar kurereha - 21tk
- Ida-jugapuu 'Repandens' - 7tk
- Pehme kortsleht - 17tk
- Pihlenelas 'Sem' - 8tk
- Helmikpööris 'Berry Marmelade' - 15tk
- Teravaõiene kastik 'Karl Foester' - 4tk
- Säbar kurereha - 14tk
- Ida-jugapuu 'Repandens' - 3tk
- Serbia kuusk - 5tk
- Kaselehine enelas 'Thor' - 9tk
- Mägimänd 'Gnom' - 7tk
- Teravaõiene kastik 'Karl Foester' - 6tk
- Alpi kortsleht - 8tk
- Suurelehine brunnera 'Jack Frost' - 10tk
- Ida-jugapuu 'Repandens' - 7tk
- Säbar kurereha - 55tk
- Teravaõiene kastik 'Karl Foester' - 6tk
- Sahhalini pihlakas 'Dodong' - 7tk
- Mägimänd 'Gnom' - 6tk
- Helmikpööris 'Berry Marmelade' - 10tk
- Ida-jugapuu 'Repandens' - 7tk
- Säbar kurereha - 55tk
- Teravaõiene kastik 'Overdam' - 12tk
- Pfitzeri kadakas 'Old Gold' - 6tk
- Helmikpööris 'Sashay' - 15tk
- Alpi kortsleht - 18tk
- Ida-jugapuu 'Repandens' - 7tk
- Luht-kastevars - 12tk
- Pfitzeri kadakas 'Old Gold' - 9tk
- Säbar kurereha - 45tk
- Teravaõiene kastik 'Overdam' - 8tk
- Pihlenelas 'Sem' - 6tk
- Mägimänd 'Gnom' - 9tk
- Kaselehine enelas 'Thor' - 7tk
- Luht-kastevars - 22tk
- Thunbergi kukerpuu 'Concord' - 18tk
- Pfitzeri kadakas 'Old Gold' - 22tk
- Võnk-pärnenelas - 14tk
- Helmikpööris 'Sashay' - 84tk
- Teravaõiene kastik 'Overdam' - 14tk

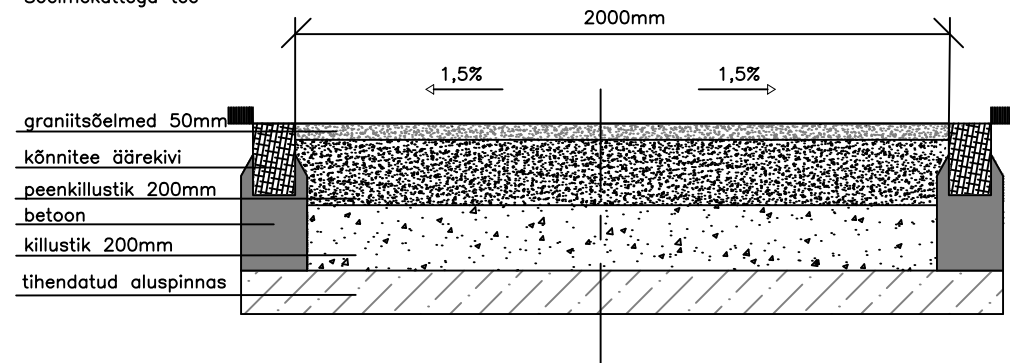
- Luht-kastevars - 68tk
- Säbar kurereha - 75tk
- Mikrobioota 'Fuzzball' - 12tk
- Luht-kastevars - 68tk

- Lodjap-põisenelas 'Nugget' - 41tk
- Pooppuu - 4tk

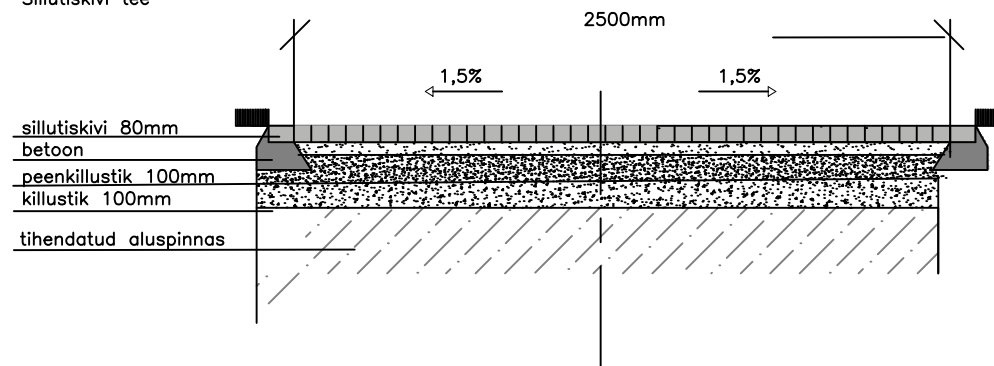
- Pooppuu - 3tk

TTÜ Inseneriteaduskond		Leht / Lehti: 1/3
Koostaja: Elina Kell Kuupäev/alkiri: 20.05.2018	Juhendaja: Kristiina Kupper Kuupäev/alkiri: 20.05.2018	Mõõtkaava: 1:500
Maastikuarhitektuuri õppekava		Kortermajade vahelise väliruumi parandamine Asunduse pargi maastikuarhitektuurse lahenduse näitel

Lõige A–A
Sõelmekattega tee

Lõige B–B
Sillutiskivi tee

 TTÜ Inseneriteaduskond		Bakalaureusetöö	Leht / Lehti: 3/3
Koostaja: Elina Kell	Kuupäev/alkiri 20.05.2018	Teede lõiked	Mõõtkaava: 1:20
Juhendaja: Kristiina Kupper	Kuupäev/alkiri 20.05.2018		
Maastikuarhitektuuri õppekava		Kortermajade vahelise väliruumi parandamine Asunduse pargi maastikuarhitektuurse lahenduse näitel	